

Poština plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

75 / XIV, marec–april 2012

Glasilo občine Sodražica

VSEBINA

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
Spoznanja: Vsemogočnost države
- 4 AKTUALNO**
Iz seje občinskega sveta
Prostorski in informacijski sistem občine
Psoglavski dnevi
CSD pomaga starejšim na domu
Vračila vlaganj v telekomunikacije
- 6 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
Zmanjševanje državnega primanjkljaja
- 7 SODRAŽANI**
Anton Matelič
- 8 DIPLOMANT**
Peter Prijatelj
- ŠOLA / VRTEC**
Pozdrav pomladi
Poklon umetnikom
Spoznavanje vode
Pomlad pri Svetem Gregorju
Kekec na obisku
- 11 DRUŠTVA**
Čistilna akcija
Dogajanje v Zamostcu
Šedržanke v akciji
Kulinarika s Šedržankami
Aktivna upokojenka Francka
- 14 ŠIRIMO OBZORJE**
Kateri je najzmogljivejši računalnik?
Odkritje: Rimski zid
- 15 ŠPORT**
Uspehi ekip ŠD Extrem
- 17 OBVEŠČAMO**
Nevarni odpadki
Aparat ni za kosovni odpad!
- 21 LITERARNI UTRINKI / KULTURA**
Opazovanja
Prijateljica megla
Iz zgodovine domačega kraja
Prisluškujemo življenju
Dogajanje v MKS
- 24 OD TU IN TAM**
Pusti sled znova povezoval
Ob slovesu od Uroša
Polemika: Zdravstveni dom Ribnica
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Priporočamo v branje

Preklop na pomlad

Piše: Nina Pirc Vovčko

Vsako leto znova si dovolim očaranost ob pogledu na barvito pomladno rastje, ki si neutrudno in odločno utira pot na travnike in vrtove, v gozdove. Za hip se ustavim. Globoko zajamem zrak, prisluhnem živahni ptičji melodiji. Pobožajo me sončni žarki, pomladna sapica mi skuštra lase. Res je tukaj ... pomlad. Kot vedno prinaša mnogo novega – poleg cvetenja in življenja še številne načrte, trdne sklepe, sveže začetke in izzive.

Mnogo nas je takih, ki se ob pomladnih dopoldnevh hrepeneče oziramo skozi okno, a kaj ko delo priganja. Potem si damo duška ob popoldnevh. Prepričana sem, da tedaj še bolj zavestno. In spoznavamo, kakšna sreča je z otrokom pobirati kamenčke po sončnem dvorišču, igrati nogomet na ozeleneli travi, se odpraviti na sprehod čez drn in strn, nabirati in sušiti sončne trobentice za čaj, iz regrata pripraviti prvo pomladno solato, zasaditi čisto svojo gredico.

Pomlad je tudi čas za spomladansko čiščenje. Za čiščenje pravzaprav vsega. Telesa z različnimi kurami očiščujemo preobilja in strupov, s katerimi smo jih v imenu praznikov in kulinarčnih užitkov hranili pozimi. Čistimo dvorišča, urejamo vrtove. Če uspe, umijemo okna. Morda smo si tudi vzeli čas in se udeležili letošnje čistilne akcije. Tako kot mnogi šolarji in odrasli, ki sem jih videla po skupinicah hoditi z rokavicami in vrečkami za smeti ter iz jarkov ob cesti vlačiti rjaste dele nerazpoznavnih predmetov, da bi prebujajoči se naravi vrnili dostojanstvo. Dostojanstvo, ki ga izgublja, ker je ne znamo spoštovati, še manj ceniti.

Spomnim se obiska ameriških sorodnikov pred nekaj leti. Kako so pri Sv. Gregorju vzkliknili v občudovanju razgleda in z obžalovanjem pristavili, da jih doma čakajo tri ure vožnje z avtomobilom, preden se lahko podajo na sprehod v naravo. Kako se niso mogli načuditi našim velikim vrtovom, dolgim njivam in tedaj jesensko barvitim gozdovom, še manj topli pehtranovi potici, domačemu pecivu, in dejstvu, da smo zanj uporabili prava jabolka, ne tista iz pločevinke. Reči, ki se nam zdijo popolnoma samoumevne, včasih dobijo neprecenljivo veljavo šele skozi oči tujcev. Zato je lahko ravno pomlad tista, ki nam odpira oči ...

Pomladna sapa pa je zapihala tudi med ustvarjalci Suhorobarja. Pomladno sonce je dalo ustvarjalno voljo, »podaljšani« dan pa čas za izpeljavo zadanih nalog. Nekoliko smo se še ozrli na preteklo zimo, večinoma pa je bila pomlad tista, ki je dajala pridih in navdih številnim prispevkom – v šoli, kulturi, literaturi. Upamo, da bo v pomladnem Suhorobarju vsak našel nekaj zase. Zasedba je prenovljena, vendar cilj ostaja enak: ustvarjati, obveščati, komentirati ... v skupno dobro.

Foto na naslovnici:

Meta Drobnič

Rok za oddajo gradiva je 1. junij 2012.

Gradivo lahko pošljete na naslov:
suhorobar@gmail.com

Vsemogočnost države

Piše: Blaž Milavec, župan

Čas krize odstira negativne značilnosti in slabosti uveljavljenega sistema države in gospodarstva še zlasti, če izpostavimo nepravilnosti in zlorabe vodilnih in vplivnih posameznikov in skupin, ki so si svoj položaj izborili in ga podredili v prid ozkim interesom svojih elit. Čas krize po drugi strani izpostavlja uveljavljeni sistem vsaj v določeni meri kot krhek in negotov. Ravno to danes sesuva podoba vsemogočnosti in popolnosti, ki jo odslikava podoba moderne države in družbe kot sistema popolne normiranosti, preventivne regulative in nadzora ter zlasti zbirokratiziranosti (ali po domače: vse je treba urediti s predpisi, državni aparat pa je pooblaščen za nadzor in sankcioniranje). Žalostno pa je, da smo prav takšen sistem, zavedajoč se ali ne, pomagali sooblikovati tudi sami.

Moderna družba temelji na visokem spoštovanju človekovih pravic in svoboščin, če poenostavim, na izrednem priznavanju človekove svobode, zlasti deklarativno, po drugi strani pa je sodobna država s svojim celotnim pravnim sistemom, tako v regulativnem kot izvršilno sodnem smislu, zožila dejansko avtonomijo posameznika na skoraj najnižji obseg v vsej nam znani zgodovini. Moderno družbo torej zaznamuje navedeno dejstvo, ki je v bistvu pravzaprav paradoks, kakor je paradoks to, da si je človek svojo lastno svobodo (predvsem v smislu miru pred državo) posredno zožil sam v svojem boju za priznanje in zavarovanje svojih pravic in svoboščin. Naj ponazorim. Čeprav je človek kot posameznik zlasti v zadnji dobi zgodovine ogromno pridobil na področju spoštovanja pravic, je na drugi strani zaradi kompleksnosti in zakompliciranosti moderne družbe tudi veliko izgubil. Praktično ni področja, kjer bi se človek lahko, ne samovoljno, ampak avtonomno, odločal, ne da bi se bal, da krši ta ali oni zakon ali odlok, to ali ono uredbo, ta ali oni pravilnik, ali – bodimo neposredni – ta ali oni interes nekoga, ki pozna tega ali onega »ta glavnega«. V bistvu je danes pravo zamenjalo (ne na povsem istih področjih), po obsegu pa nedvomno prekosilo, verske in moralne norme. To, včasih že kar absurdno stanje, smo ustvarili sami, ko smo zahtevali od države, da pravno uredi to ali ono področje, zlasti pa, da sankcionira vse, kar se komu zdi škodljivo ali pa vsaj moteče (odlok ene izmed slovenskih občin, ki prepoveduje in ustrezno sankcionira oglašanje domačih živali v času nočnega počitka, je tipičen primer naše »ljudske zakonodajnosti«).

Preprosti človek, ki je v svojem bistvu velik idealist, dejansko pa lahko tudi velik naivnež, bi rekel, da pač tako mora biti, če hočemo red in pravno državo in enakost vseh pred zakonom. Določene posledice tehnološkega in vsestranskega razvoja človeštva, ki so problematične, terjajo močnejše udejstvovanje države na normativno-regulativnem področju, vendar žal totalna znormiranost družbe ni in ne more biti ideal. Je pa tako stanje v

določenem delu razumljivo, če se ozremo tudi na naš pogled na funkcijo države in končno tudi občine in vseh državnih in lokalnih institucij.

Država in njena uprava sta po svoji definiciji servis, služba državljanom pri zadovoljevanju njihovih skupnih potreb. Ta široka in preprosta definicija funkcije države, ki naj bi bila temeljno vodilo državnim organom, je lahko za družbo zaradi svoje površnosti tudi škodljiva. Kot so naša pričakovanja in zahteve po večji urejenosti in varnosti povzročila pretirano pravno normiranost in zbirokratiziranost družbe, so jo v tem dodatno utrdila tudi naša pričakovanja in zahteve po totalni servilnosti države oziroma njenih služb. Če poenostavljeno povem, je za stanje, kjer se država s svojo regulativo vmešava v skoraj vsa področja družbenega in individualnega življenja in ki nam povečini ni (več) tako všeč, krivo tudi naše pričakovanje, da nam mora država povsod pomagati, zadovoljiti vse naše potrebe in želje oziroma urediti vse naše probleme, seveda v našo korist in zastonj. Čeprav je težko iskreno soglašati z navedenim, je problem našega sistema v tem, da ga vsi (ali pa vsaj velika večina), eni ogromno in z veliko žlico, drugi čisto malo, po drobtinica, obžiramo in iščemo načine, kako imeti od njega čim več koristi, ne da bi prispevali kaj konkretnega vanj. In naš sistem nam to omogoča. Res, da večina ni imela nič od zloglasne

»zgodbe o uspehu« oziroma deljenju naših skupnih sredstev in premoženja, je pa večina vendarle sledila temu v »mikro zgodbah o uspehu«. To je lahko funkcioniralo, dokler je bilo »hrane« dovolj, ko pa jo je začelo zmanjkovati, se je razvnel boj. Vprašanje preživetja je potem le v tem, kdo je večja zver. Ta prisposoba je karikirana, ampak, roko na srce, tako ta sistem deluje danes in bo še naprej deloval, dokler ne bomo končno

spoznali, da moramo vsi, vsak po svojih močeh prispevati, da bo »hrane« dovolj, predvsem pa, da si jo moramo pravično razdeliti. Zato potrebujemo preprost, a pravičen pravni sistem, ki ne bo zbirokratiziran, ampak bo določal red ter vlogo države in njenih institucij ter vsakega posameznika (vsebina ustave in nič več). Na drugih področjih pa je vloga regulative le v zagotavljanju temeljnih standardov reda in varnosti, vse ostalo je nepotrebno in predrago, zato se naj prepustiti avtonomiji dela in odločanja ljudi, ki jih je treba spodbujati k odgovornosti in poštenemu delovanju, ne pa zibati v navidezno varnem zavetju uradnih institucij in njihove regulative.

Preveč filozofsko in idealistično? Se strinjam. Ker je funkcija župana male slovenske občine predraga za take pisarije, naj tu zaključim. Ker sem pisal ponoči oziroma zgodaj zjutraj, moram zdaj v službo, zato končujem in pozdravljam s tistim zlovesčim pozdravom Lade Zei izpred dvajset let, a bolj dobronamerno: Dobro jutro, Slovenija!

Iz seje občinskega sveta

Piše: Darja Vetrlih

Občinski svetniki so se v sredini marca zbrali na 2. izredni seji občinskega sveta, mesec dni kasneje pa na 10. redni seji, kjer so obravnavali kar deset točk dnevnega reda. Razlog za sklic izredne seje je bil sprejem Odloka o ustanovitvi razvojnega sveta JV Slovenije. Gre za odlok, ki ga je moralo za z zakonom usklajeno poslovanje Razvojnega centra Novo mesto do konca marca sprejeti 21 občin iz jugovzhodne Slovenije.

Na 10. redni seji so svetniki sprejemali zaključni račun za leto 2011, obravnavali pet odlokov, spremembo cene za pomoč na domu, premoženjskopravne zadeve ter vlogo Društva paraplegikov za nakup vozila.

Poslovanje občine v letu 2011

Svetniki so ugotovili, da Zaključni račun občine Sodražica za leto 2011 bistveno ne odstopa od rebalansa proračuna, sprejetega konec leta 2011. Zaključni račun je pred obravnavo na občinskem svetu obravnaval tudi Odbor za finančne zadeve, gospodarstvo in kmetijstvo, ki se je natančneje seznanil z zadolževanjem Občine. Svetniki so zaključni račun občine za preteklo leto soglasno sprejeli.

Poslovanje občine v letu 2011 bodo pod drobnogled vzeli še člani Nadzornega odbora, posamezna področja pa še pooblaščen notranji revizor.

Komunala in infrastruktura

Občinski svet je sprejel Program opremljanja stavbnih zemljišč za območje občine Sodražica ter Odlok o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje občine Sodražica v 2. obravnavi. Program opremljanja in Odlok na novo zastavljata območja opremljanja z infrastrukturo na območju občine Sodražica in sta med drugim podlaga za odmero komunalnega prispevka.

Zaradi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki preprečuje, da bi bili župani člani sveta javnih zavodov in javnih podjetij, je občinski svet sprejel Odlok o ustanovitvi skupnega ustanoviteljskega organa Komunala Ribnica d.o.o., ki ga bodo sestavljali župani občin ustanoviteljic. Logično je namreč, da mora imeti ustanovitelj tudi glavno besedo pri poslovanju podjetja. Župani bodo pristojni za odločanje o programu poslovanja Komunale, ne bodo pa neposredno posegali v finančno poslovanje podjetja.

Svetniki so po skrajšanem postopku sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o kategorizaciji občinskih cest in z njim dopolnili seznam javnih poti.

V 1. obravnavi so obravnavali in sprejeli Odlok o odvajanju in čiščenju odpadne vode na območju občine Sodražica, ki ga je natančneje predstavil direktor Komunale Bojan Trdan. Novi odlok, skladno z veljavno zakonodajo, prinaša precej novosti. Narekuje ločeno odvajanje padavinskih in odpadnih voda, obvezno priključitev na javno kanalizacijo, kjer je le-ta predvidena, in pogoje za priključitev, način izgradnje in delovanja malih komunalnih čistilnih naprav, nepretočne greznice, njihovo vzdrževanje in praznjenje, kar bo v bodoče delala izključno Komunala, določa pa še strukturo cene ter globe za kršitve. Po uveljavitvi odloka sledi še sprejem Operativnega programa. Pri predstavitvi Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju občine Sodražica v 1. obravnavi je na seji

sodeloval direktor Hydrovoda, d.o.o., Antun Gašparac. Sprejem novega odloka je nujen, saj se je v zadnjih desetih letih, odkar je v veljavi trenutno veljaven odlok, spremenila vsa resorna zakonodaja. Gašparac je poudaril, da je bistvena skrb za kakovost pitne vode, ki narekuje številne spremembe, med drugim vzdrževanje hišnih priključkov, za katere bo po novem skrbel Hydrovod, saj stanje na terenu kaže, da so ravno ti najbolj pereč problem tako zaradi kakovosti vode kot zaradi vodnih izgub.

Sociala

Prvič po letu 2009 je občinski svet letos ponovno obravnaval spremembo cene socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu. Razloge za spremembo cene, njeno strukturo ter izvajanje te storitve na terenu je natančneje obrazložila Majda Vrh, direktorica Centra za socialno delo Ribnica (CSD). CSD je namreč pooblaščen izvajalec pomoči na domu na območju naše občine. Storitve se izvaja skupaj za občini Sodražica in Ribnica, zaenkrat pa jo izvajajo štiri oskrbovalke. Cena storitve bo za uporabnike še naprej znašala 5 EUR na efektivno uro, razliko do polne cene, tj. 14,80 EUR na uro oz. 1.184,00 EUR na mesec, pa bo kril občinski proračun. Dvigu cene je botrovalo tudi dejstvo, da se je lansko jesen država umaknila iz sofinanciranja te storitve, tako da je preostalo breme v celoti padlo na občinske proračune.

Na občino Sodražica je vlogo naslovlilo tudi Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine, in sicer za pomoč pri nakupu vozila za prevoz paraplegikov in tetraplegikov, za potrebe društva, ki deluje na območju 38 občin. Občinski svet se je strinjal, da se nakup vozila podpre v višini 500 EUR.

Preprost dostop do prostorskih evidenc in dokumentov

Občina Sodražica obvešča, da lahko na spletni strani www.sodrazica.si enostavno dostopate do občinske in prostorske evidence. S klikom na PISO PROSTORSKI IN INFORMACIJSKI SISTEM OBČINE lahko na najenostavnejši način dostopate do prostorskih evidenc in dokumentov. Trenutno so vam na voljo:

Občinski podatki

- veljavni prostorski plan: namenska raba, varovanja,
- javne razgrnitve novih aktov
- banka cestnih podatkov
- gospodarska javna infrastruktura (vodovod, kanalizacija)

Državni podatki

- zemljiški kataster, posestni listi in lastniki
- kataster stavb, etažna lastnina
- centralni register prebivalstva
- letalski posnetki in topografske karte
- prostorske enote, ulice in hišne številke
- okoljevarstvo in kmetijska zemljišča

Pišeta: Petra Marn in Pavle Košir

noč je bila sicer (kljub, blago rečeno, muhastemu vremenu) vedno dobro obiskana, pa vendar v finančnem smislu negativna. Sodu pa je izbilo dno še lansko divjanje od raznih opojnih substanc zadete skupine fantov iz okoliških občin, ki so nam in policiji »kravžljali« živce do zgodnjih jutranjih ur. Čeprav ta odločitev verjetno ne bo všeč vsem, smo se odločili, da letošnji petek obarvamo z narodnozabavno glasbo (glej razpis, ki je bil objavljen v prejšnji številki Suhorobarja). V sodelovanju z glasbenim združenjem M-Media (po domače Ansambel Franca Miheliča) namreč organiziramo 1. festival domačih viž in smeha – Sodražica 2012. Vsekakor ideje o bolj rockovsko obarvani prireditvi v okviru Tržnih dni še nismo opustili, prav pa je, da se za to idejo zavzamejo in jo razvijajo naprej nekoliko mlajši.

Še slaba dva meseca, pa bo že tretje leto zapored na Psoglavske dneve 2012 vabil nagajivi Psoglavček – tokrat prešerno nasmejan z raztegnjenim mehkom. Člani organizacijskega odbora v sestavi Jože Levstek, Blaž Milavec, Bojan Trdan, Vinko Čampa, Pavle Košir, Franc Vesel, Tadej Mihelič in Petra Marn se tedensko sestajamo, saj se zavedamo, da nas tudi letos čaka zajeten zalogaj nalog, želja in idej, ki jih želimo vplesti v dogajanje. Vsak član odbora se poleg vseh ostalih službenih in domačih obveznostih po najboljših močeh trudi izpolniti naloge, za katere je zadolžen, saj le tako lahko delujemo kot uspešna ekipa. Ko je organizacijski odbor potegnil črto pod pretekle Psoglavske dneve, je bila vsem skupna ugotovitev, da je program prejšnjih let že kar nekaj časa enak in da je potrebno zasnovno prireditve nekoliko spremeniti.

Največja sprememba se nam obeta v petek. Pop-rock Psoglavska

Psoglavski dnevi bodo potekali od
29. junija do 1. julija 2012!

Že sedaj lepo vabljeni!

Sobota bo še vedno namenjena športu, zvečer pa bo sledil Večer na trgu s koncertom Tamburaškega orkestra Sodražica. Nedeljski Tržni dan bo potekal po ustaljenem razporedu, saj se nam bodo v dopoldanskem delu predstavile domače skupine, program pa bodo popestrile tudi povabljenе skupine. Za obiskovalce bomo prvič organizirali delavnico izdelovanja viter, novost bo tudi tekmovanje v kuhanju ciganskega golaža, ki bo potekalo v kostanjevem parku. Več informacij o tekmovanju bo objavljenih v prihodnji številki Suhorobarja. Tridnevno dogajanje se bo zaključilo z veselico in Ansamblom Franca Miheliča.

Pomoč starejšim na domu

Storitev, ki omogoča, da starejši čim dlje ostanejo doma

Piše: mag. Majda Vrh

Pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu izvaja Center za socialno delo Ribnica že od leta 1993, in sicer za občini Ribnica in Sodražica. Namenjena je tistim, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje na svojem domu, a se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne morejo negovati in oskrbovati sami. Za upravičence znaša ura opravljene storitve 5 EUR, ostalo plačata občini Ribnica in Sodražica. Če dohodki uporabnika ne dopuščajo tega plačila, je v skladu s predpisi možna delna ali celotna oprostitev plačila, dolg pa se knjiži na premoženje uporabnika, podobno kot za zavodsko varstvo.

Storitev socialna oskrba na domu se prične na prošnjo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca. Na podlagi prejete prošnje vodi storitve socialne oskrbe na domu v prvem delu postopka ugotavlja upravičenost do storitve. V ta namen se opravi obisk na domu ter seznaniti s pravilnikom o postopkih pri uveljavljanju, izvajanju in prenehanju storitve pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu v občini Ribnica in Sodražica. Pred pričetkom izvajanja storitve se z vsemi upravičenci do storitve socialna oskrba na domu oziroma z njihovimi zastopniki sklene pisni dogovor o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve.

Storitev se praviloma izvaja med tednom med 7. in 15. uro, izjemoma organiziramo službo tudi popoldan, med vikendi in prazniki. Svojci se obračajo na nas tudi za izvajanje storitve socialna oskrba na domu za čas njihovega dopusta, začasne odsotnosti zaradi

zdravljenja, drugih odsotnosti ... Pogoj za oskrbo na domu pa je, da uporabnik potrebuje storitev vsaj pol ure in največ štiri ure na dan. Če potrebuje več kot štiri ure, pomeni, da potrebuje zavodsko varstvo. Večina uporabnikov ima nekje v bližini kakšne svojce, a ne vsi. Za nekatere je socialna oskrbovalka edini socialni stik. Socialna oskrbovalka prinaša v hišo življenje, za uporabnika pa poskrbi, da je ustrezno oskrbovan, da kaj poje, vzame zdravila, da mu je toplo ... Vsakodnevni stiki so tudi možnosti, da socialne oskrbovalke opazijo spremembe v zdravstvenem stanju uporabnika, zaradi česar se po potrebi povežejo s svojci, zdravnikom, patronažno sestro ...

Pomoč je nudena v najrazličnejših oblikah:

- **pomoč pri temeljnih dnevni opravilih:** pomoč pri oblačenju ali slačenju, pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- **gospodinjstva pomoč:** prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega prostora z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov:** vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodniki, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Storitev pomoč družini na domu je priložnost, da starejšim ali bolnim sorodnikom omogočimo čim daljše bivanje v svojem domačem okolju, saj je vsak rad tam, kjer je preživel večino svojega življenja. Za otroke, ki živijo v drugih krajih, pa je to možnost, da za svoje starše dostojno poskrbijo in jih ni strah, da so v času njihove odsotnosti lačni, neumiti, da ne jemljejo zdravil ...

Vračanje vlaganj v telekomunikacije

Piše: Darja Vetrlih

Občina Sodražica zaključuje postopke v zvezi z vračanjem vlaganj v telekomunikacije, ki jih je narekoval Zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Trenutno je v teku še vračanje upravičencem oz. njihovim pravnim naslednikom po sporazumu št. 9/88 (območje Zapotoka, delno Vinice in Ravni Dol). Seznam končnih upravičencev je objavljen na oglasni deski Občine, vse upravičence s seznama oz. njihove znane pravne naslednike pa smo tudi pisno pozvali k posredovanju podatkov.

Za vse ostale vlagatelje, ki so še pričakovali povračilo, so bile

vloge Občine Sodražica, vložene na Državno pravobranilstvo, zavrnjene. Dokazila, ki so bila predložena na pravobranilstvo, so namreč izkazovala, da gre za plačila občanov lokalni skupnosti, kar pa ni bil predmet vračila. Vračale so se zgolj investicije lokalne skupnosti po sporazumu, ki ga je lokalna skupnost sklenila s podjetjem za PTT promet. Poleg tega pa se tudi niso vračali prispevki tistim, ki so plačali prispevek PTT podjetju za obvezno priključnino, ki skupaj s takrat obveznim prispevkom SIS-u, po preračunu Državnega pravobranilstva, ni presežala 1380 DEM.

IZ POSLANČEVE ZAPISNICE

Najnujnejši posegi za zmanjšanje državnega primanjkljaja

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Da stanje v državi ni dobro na nobenem področju, ni potrebno posebej poudarjati. To ve vsak državljan. Še bolj pa tisti, ki se borijo za posel svojih družb, ali tisti, ki morajo zagotavljati sredstva za številne potrebe socialne države.

Prejšnja vlada se je tri leta ukvarjala z leporečjem, z najemanjem kreditov ustvarjala lepšo podobo stanja v državi, kot je dejansko bila. Za to je porabila veliko denarja, vsako leto skoraj 2 milijardi evrov več, kot je imela na razpolago v proračunu. Za toliko se je vsako leto zadolžila. Vsakomur, ki je razumen gospodar, je jasno, da ne bi moglo prav dolgo trajati, če bi vsako leto porabil za četrtno več, kot bi zaslužil. Zelo hitro bi se na premoženje usedli upniki in bankrot bi bil neizbežen.

Janševa vlada za pripravo nujnih ukrepov ni imela na razpolago veliko časa. V

dobrem mesecu dni, po opravljeni inventuri v resorjih, je na mizi paket ukrepov, ki imajo status pogajalskih izhodišč, in ki so vzbudili veliko negotovanja predvsem med sindikati javnega sektorja. Niti se še niso začela pogajanja, pa je za 18. april že napovedana stavka. Vladi očitajo, da krči celo pravice, ki jih je sama uvedla v mandatu 2004–2008, npr. odpravo brezplačnega vrtca za drugega otroka ali znižanje subvencije za prehrano dijakov. Slednjo sem celo sam predlagal. Če bi ta koalicija ali SDS špekulirala, v te pravice zagotovo ne bi posegla. Toliko smo že pametni. Vendar, ker so razmere resne, pravzaprav kritične, je potrebno prevetrili naše ali druge pretekle predloge. Ko bodo razmere boljše, upam, da se bomo pobrali čim prej, bomo lahko razmišljali o popravku tujih pravic. Vendar pa bopot do sprejema teh vladnih interventnih ukrepov težka, saj kaže, da se velik del politike, sindikatov, medijev in drugih noče sprijazniti, da smo v resnih težavah. Klub številnim podatkom in resnim opozorilom, domačim in tujim. Priletela je celo parola o umoru socialne države, da je vlada vse breme preložila na najrevnejše sloje. Tovrstne stavke v različnih verzijah ponavljajo nekateri sindikati in predsednik Pozitivne Slovenije. Socialni demokrati so še previdni in se najbrž bolj zavedajo položaja države. Nenazadnje jih vežejo številne obljube in dokumenti, ki so jih zadnja tri leta pošiljali v Bruselj, čeprav nikoli niso resno pristopili k njihovem uresničevanju. Na srečo te trditve in strašljivi izrazi ne držijo. Npr. dodatka za

rekreacijo ne bi dobili upokojnenci, ki imajo pokojnino višjo od 622 €, na 112 € bi se znižal tistim, ki prejemajo med 414 in 622 €, nespremenjen (368 €) pa bi ostal tistim, ki imajo pokojnine nižje od 414 €. Vemo, da ni dobro rezati, je pa to vseeno bolj pravično, kot če bi vsem zmanjševali enako. Podoben pristop je pri otroškem dodatku, pri dodatku za veliko družino in pri večini drugih ukrepov.

Prav gotovo bi bil pristop sedanje vlade drugačen, manj oster, če bi njena predhodnica pravočasno sprejemala učinkovite in odmerjene ukrepe, podobno kot so jih druge evropske države. Vsi se strinjamo, da so postopni koraki manj boleči, tudi manj opazni. Žal pa moramo storiti radikalen korak, da bomo sploh prišli na sprejemljiv, 3 % primanjkljaj. Če tega ne dosežemo, bo denar za Slovenijo še dražji in morda se bo omejilo tudi črpanje bruseljskega denarja.

Upam, da bo prevladala razsodnost.

P. S. Hvala vam za vaš PROTI na referendumu o družinskem zakoniku. Naj spomnim, da je Lucija Čirovič za enega od slovenskih medijev ob objavi rezultatov referenduma izjavila naslednje: »Le zakaj mi mora biti po referendumih in volitvah vedno nerodno, da sem iz Ribnice? ZA je glasovalo 24,69 % volivcev. Slovenski rekord.«

Dušno zadoščenje ostaja

Pogovor z Antonom Mateličem

Piše: Nina Pirc Vovčko

Smučišče Izver oz. »Izber«, kot ga imenujemo domačini, je pričelo z delovanjem v okviru Turističnega društva in Partizana, kasneje se je izoblikoval Smučarski klub Sodražica pod vodstvom neverjetno dejavnega Antona Mateliča, zanesenjaka v najboljšem pomenu besede. To je človek, ki je za smučišče očetovsko skrbel več kot 35 let in pri tem ni gledal na uro, ko so tekli dnevi in noči, poletja in zime. Človek, ki je za nakup vlečnice zastavil lastno hišo. Človek, ki nikoli ne pozabi poudariti vloge ostalih članov Kluba. Ob dejstvu, da je bilo vse to popolnoma prostovoljno, se kar sama ponudi misel: »Takah ne delajo več.«

Kakšni so bili pogoji, ko ste leta '76 začeli svojo aktivnost na smučišču v »Izberju«?

Enega večjih problemov je predstavljalo zemljišče. Sploh nismo vedeli, kdo je lastnik. Ko sem prišel zraven, smo videli, da je potrebno posekati neke smreke. Pa smo jih (smeh). Lastnik se je nato hitro pojavil (smeh). No, del zemljišča je od župnije, del pa od Frenka [Franc Pirc, op. p.], ki je bil potem ves čas zraven. Bolj aktivnih nas je bilo kakšnih pet. Takrat je bila denimo vlečnica še na dizel, tako da smo jo predelali na elektriko, sneg smo dolgo teptali z nogami.

Kako se je kasneje izoblikoval Klub?

Leta '85 smo nameravali kupiti ratrak, teptalec za sneg. Ponudili so nam ga po ugodni ceni, 420.000 dinarjev, takrat je bila še Jugoslavija. Sam sem zbiral denar in nabrala se je zelo visoka vsota, 1 milijon. Ko je bilo treba plačati, pa je ta denar izginil. Zbrani denar so nepregledno zapravljali, zato smo se odločili, da ustanovimo svoj klub. Zbralo se nas je 10 podpisnikov, kolikor je bilo potrebno, in smo leta '87 organizirali ustanovni občni zbor.

Katere so bile prelomnice pri delovanju Kluba?

Prva pomembna prelomnica je bila zagotovo njegova ustanovitev. Ker je tej sledilo nekaj »zelenih« zim, smo se odločili za nakup topa za delanje snega. Denar smo zbirali na veselicah, na eni je nastopal Pop Design in je bila izredno uspešna. Ko smo imeli top, je bilo potrebno speljati in zakopati cevi od Bistrice do vrha smučišča. Ob tem je »padla« ideja, da uredimo še razsvetlavo za nočno smuko, pa smo se lotili še tega. Na srečo sem poznal veliko ljudi z večjih slovenskih smučišč, od katerih smo dobili ogromno materiala. Nekje leta '92 smo kupili še drugo vlečnico, kakšni dve leti kasneje nov ratrak. Pomembna prelomnica je bila pridobitev uporabnega dovoljenja.

Zanj smo se borili kakih pet let. Leta '99 pa nam je uspelo kupiti še novo vlečnico.

To so morale biti velike vsote.

Bile so, ja, borili smo se za vsak dinar. Za novo vlečnico je takrat moja mama vzela kredit, del sem ga vzel še sam. Dal sem hipoteko na hišo. In ravno takrat so sledile tri zime brez snega. Bilo je kar dramatično (zamišljen nasmeh). Bili smo že na tem, da nam bodo zarubili hišo, nekaj dni pred tem pa je začel padati sneg ... Potem smo se nekako dogovorili, da zamaknejo odplačilo. Del vsote smo lahko plačali, del nam je prispeval Riko Kor.

Vse to ste vi in ostali člani delali prostovoljno.

Odkar sem v Klubu, sem opravil približno 500 ur prostovoljnega dela na leto. Spomnim se, kako smo ravnali smučišče, po njem pobirali kamenje, kako smo sami postavljali vlečnico in betonirali. 99 % dela smo opravili sami, bilo je noro, včasih smo dobresedno tvegali življenje. To so garaški spomini. Vse smo delali prostovoljno, vendar smo si po opravljenem delu vedno privoščili hrano in pijačo na račun Kluba. Bili smo dogovorjeni z Martinom [v preteklosti lastnik gostišča, op. p.], on nas je veliko kreditiral izven sezone (smeh).

Od kod ste črpali navdušenje, kaj vas je gnalo naprej?

Ne vem, res ne vem (smeh). Dopadlo se mi je, ko je bil čas smučanja. Ko sem po končanih tečajih posedel na smučišču, ko sem slišal pohvale smučarjev od blizu in daleč. Ljudje so bili tudi pripravljeni delati, poudariti pa moram še to, da smo imeli tudi izredno malo nesreč (potrka). Včasih se sprašujem, kako bi bilo, če bi ves ta čas preživel v delavnici, delal za dom. Ampak dušno zadoščenje ostaja.

Vas je kdaj prijelo, da bi odnehali?

Za nazaj ne vem, za zdaj pa sem trdno sklenil, da ne bom več vodil Kluba in

smučišča. Če si bil odgovoren, si pač moral biti tam, se zagovarjati pred inšpektorji, hoditi po sodiščih ... Uprlo se mi je, poslabšali so se tudi odnosi. Pred tem sem živel z »Izberjem«, prijetno je bilo delati zanj ne samo pozimi, v času sezone, tudi poleti. Namesto da bi šel v delavnico, sem zavil na smučišče. Zdaj je čas za novo generacijo, da delajo po svoje. Jim bom pa pomagal, če bodo kaj potrebovali, urediti jim nameravam še dovoljenja. Sicer pa je sedaj toliko narejenega in toliko opreme na razpolago, da jim nekaj let ne bo potrebno nič investirati. Upam, da bodo sčasoma kupili novo vlečnico.

Kakšna je bila po vašem mnenju letošnja sezona?

Letos je bila sezona zelo kratka, od 4. do 29. februarja. Kar trikrat smo delali sneg. Z ozirom na to je bilo super, sneg je zapadel ravno prav za smučarske tečaje med počitnicami. Bilo je 120 otrok, ogromno, učitelji so delali še popoldne in zvečer. Poleg tega smo na izobraževanje poslali še štiri učitelje smučanja. Tudi pri izobraževanjih gre za visoke vsote. Moraš imeti narejene tečaje za vodjo smučišča, strojnike, vsa ekipa mora imeti opravljen tudi zdravniški pregled.

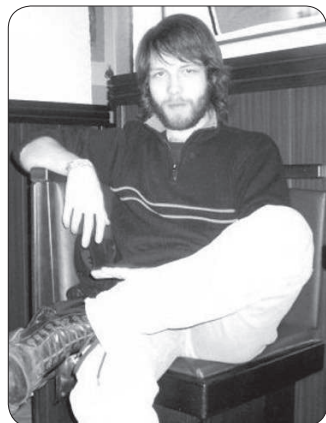
»Izber« je dobro obiskan kljub ponudbi bistveno večjih smučišč po Sloveniji in v tujini. Kaj ima takega, kar drugi nimajo?

Čar »Izberja« je v majhnosti in preglednosti, tako da imajo denimo starši nadzor nad otroki. No, pa tudi očki nad mamicami (smeh). Do smučišča se lahko pripelješ z avtom, česar drugje ne moreš. Proga je nezahtevna, to je smučišče bolj za začetnike in tiste s srednjim znanjem. Za ta okoliš je idealna njegova bližina, tudi cena kart je zelo ugodna. Edino sončenje odpade (smeh).

V znanju je moč

Piše: Nina Pirc Vovčko

Univerzitetni diplomirani inženir geodezije Peter Prijatelj

Za njim je uspešno zaključen študij na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo. V diplomskem delu je z geodetskimi metodami spremljal premike odlagališča Boršt rudnika Žirovski vrh, sicer pa o geodeziji in geodetih razmišlja takole: »Geometre pozna vsak, vendar je zadeva mnogo širša od tega, kar si pod tem pojmom predstavljajo ljudje.«

Geodete navadno povezujejo s katastrom in z mejami, vendar Peter pojasnjuje, da je to le nekaj odstotkov dejanske vede. Poleg mej se srečamo z meritvami stabilnosti, gravimetričnimi meritvami, ki so meritve težnosti in astronomskimi opazovanji. Lahko pa gremo še dalje do kartografije in programiranja digitalnih geoinformacijskih sistemov.

In Petrov prosti čas? Namenja ga glasbi in računalništvu, športnemu plezanju in, kot pravi sam, še kupu drobnarij, s katerimi se »poukvarja« tu in tam.

Ste diplomirali,
magistrirali,
doktorirali?

Morda koga poznate?

Vabimo vas, da se nam oglasite – naj znanje domače doline ne ostaja skrito.

Pišite nam na suhorobar@gmail.com ali pokličite na 01 83 66 075.

”Kaj je po tvojem mnenju znanje?
Mali bratec od velikega Védenja.”

ŠOLA

Pozdravljena, pomlad

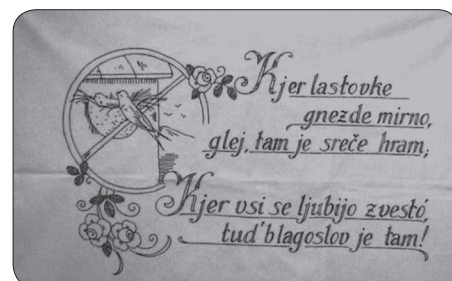
Piše: Milena Bracovič, foto: Boris Matelič

Pomlad se meni luštna zdi ... Tudi vam? Le koga ne razveseli pogled na prvi teloh, zvonček, žafran. Pa zvoki, ki jih izvablamo s pihanjem v cvetove živo rumenih trobentic? Toplo sonce vabi na plan sprehajalce, ki občudujejo prebujajočo naravo ter vrtničkarje in kmete, ki uživajo v zgodnjih spomladanskih opravilih.

Glasni kriki otrok so se z bližnjih vzpetin preselili na igrišča, ozelenele travnike in dvorišča. Otroci komaj najdejo čas, da prisluhnejo veselemu in ubranemu ptičjemu petju.

Pa vendarle so našli čas tudi za nas. Lepo so se pripravili in nastopili na predpomladni prireditvi v šolski dvorani, ki smo jo pripravili v petek, 16. marca. V predstavi so nas učenci prve in druge triade razveselili s prepletom ljudskih izštevank, pravljic, pesmic, zgodbic. »Babica«, ki je povezovala prireditev, se je ob tem spominjala davnih časov in takratnega načina življenja ter nas na prijeten in igriv način pripeljala do konca druženja.

Na ta način nam je, upamo, uspelo priklicati dolgo in toplo pomlad.

Kar privre iz srca, vedno najde pot v srce

Poklonili smo se umetnikom ob slovenskem kulturnem prazniku

Piše: Jelka Dežman, foto: Nataša Arko

Na sodraški šoli smo 7. februarja priredili proslavo v čast kulturnim ustvarjalcem. Umetniki z vseh področij, ki sledijo svojemu srcu in poklicnosti ne glede na družbenopolitične in ekonomsko-socialne razmere, si to pozornost nedvomno zaslužijo.

Preko 60 učencev od 6. do 9. razreda je pod vodstvom svojih mentoric dostojno prikazalo 80-minutni program, v katerem so si podajale roko ljudske in umetne stvaritve. Točke so se pretakale od glasbenih, pevskih in igralsko-recitacijskih pa do plesnih, saj smo tokrat imeli tudi gostjo Petro Peček, gojenko plesne šole Bolero iz Ljubljane. Petra kljub svoji mladosti že posega po vrhunskih uvrstitvah. Je aktualna evropska prvakinja v jazzu in tretja na svetu v modernu. Je pa tudi naše gore list, saj ima njen oče korenine na Gori nad Sodražico.

Šolsko kulturno dogajanje vsako leto spremlja razstava v avli šole. Ta je zaključek projekta, ki teče v aktualnem šolskem letu. Letošnja tema je bila slovensko ljudsko otroško izročilo. Namen teh projektov je približati otrokom slovenstvo in kulturo nasploh, da jo bodo doživljali kot žlahtno in neprecenljivo vrednoto in ne bodo dovolili, da bi se razblinili v primežu globalizacije.

V podporo kulturni rasti je tudi šolska Prešernova nagrada, ki jo ravnateljica vsako leto podeli najzaslužnejšim devetošolcem.

Za konec pa še odlomek iz pesmi, ki jo je napisal morda nekoliko pozabljeni pesnik Anton Medved in nosi naslov Slovenska govorica.

*Ljubim te, slovenska govorica,
ljubim bolj kot žuboreči vir,
bolj kot pesem, ki jo drobna ptica
poje v jutranji svečani mir.*

*Odreveni gibka mi desnica,
jezik mi prirasti na nebo,
ako te, slovenska govorica,
kdaj pred svetom zatajim plašno.*

*Sladka materina govorica,
lepa mimo zemskih vseh glasov,
mojih misli in čutil glasnica,
tvoj oblij me zadnji blagoslov!*

Prilagajanje na vodo v ribniškem bazenu

Pišeta: Milena Bracovič in Katarina Žagar

Strah pred vodo je posledica otrokovih negativnih izkušenj z vodo, zato mora otrok pred učenjem tehnike plavanja dobiti občutek varnosti, veselja in zadovoljstva pri gibanju v vodi. Najbolje je, da otrok spozna vodo in prve skrivnosti plavanja z igro v družbi sovrstnikov na plavalnem tečaju.

V tednu od 2. do 6. 4. 2012 smo v ribniškem bazenu izvedli 10-urno prilagajanje za 20 učencev 1. razreda.

Tečaj smo pričeli s preverjanjem plavalnega predznanja. Ugotovili smo, da je bilo veliko učencev neprilagojenih na vodo, nekaj pa jih je že imelo nekaj plavalnega predznanja. Ti so se učili elementov prsne tehnike. Z neprilagojenimi smo skozi igro prešli vse elemente prilagajanja na vodo: prilagajanje na upor vode, prilagajanje na potapljanje glave, prilagajanje na gledanje pod vodo, prilagajanje na izdihovanje v vodo in prilagajanje na plavnost.

Ob koncu tečaja imajo samo še trije učenci manjši strah pred vodo. Tečaj je veliko pripomogel k navajanju otrok na vodo in jim omogočil, da se v vodi počutijo prijetno in samozavestno, kar je temeljni pogoj za uspešen in učinkovit proces učenja plavanja, ki ga bodo nadaljevali v 3. razredu z 20-urnim tečajem plavanja.

Praznovanje pomladi pri Svetem Gregorju

Piše: Ana Porenta, foto: Gregor Grešak

Zdaj že tradicionalno prireditev, ki jo vsako pomlad ob materinskem dnevu prirejajo učiteljice in učenci POŠ Sveti Gregor, OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, vsako leto obiše množica ljudi. Tako je polno dvorano pri Svetem Gregorju 23. marca 2012 nagovorilo veliko število nastopajočih.

S plesom z ruticami in v vlaklu so se izkazali mladi plesalci z mentorico Zdenko Kljun ter gostujoča Prva skupina Društva mažoret in plesalcev iz Ribnice pod vodstvom Sabine Ivančič. Dekleta so nastopila v dveh plesnih koreografijah. Pevske točke so se stopnjevale skozi ves program, začeni z Mešanim pevskim zborom KUD Sveti Gregor, ki ga vodi Tone Kersnič, preko Otroškega pevskega zbora podružnice z Majo Žitnik, domačink iz glasbene družine Debeljak: Lenče, Neje in Dragice ter dekleške pevske zasedbe iz ribniške doline, ki so si nadele ime Anamanka in že nekaj let uspešno nastopajo pod vodstvom Simona Korošca. Na klavir je tri skladbe odigral mladi pianist Mark Modic. Manjkala ni tudi prava gledališka predstava Mačje mesto, ki so jo pri ustvarjalnem krožku, z občudovanjem do Kovičevega Mačka

Murija, z veliko domišljije, humorja in igrivosti naredili starejši učenci z mentorico Ano Porenta. Seveda pa so mladi folkloristi poskrbeli tudi za splet zanimivih ljudskih iger, plesov in petja, »Slemenci« so letos pod vodstvom Zalke Gorše in Zdenke Kljun pripravili splet Mi smo muzikantje, ki je navdušil gledalce. Poseben pridih je njihovem nastopu dala violina, ki jo je igrala Maja Žitnik.

Prireditve so se udeležili tudi župan Občine Ribnica Jože Levstek, podžupan Vinko Levstek, ki z veseljem podpira kulturo v kraju in ravnateljica OŠ Sodražica Majda Kovačič Cimperman. V sklepni besedi prireditve

je izrazila navdušenje nad izvirnostjo in ustvarjalnostjo mladih šolarjev podružnice ter njihovih učiteljic. Zahvalila se je vsem za sodelovanje – prireditev je postala tradicionalna tudi zaradi dogovarjanja med šolo in krajem, saj brez skupnih potez šole, kulturnega in gasilskega društva in sodelovanja g. Andreja Muleja s tehnično opremo ne bi mogli izpeljati tako odmevne prireditve. Učiteljicam so se na simpatičen način zahvalili starši. Prav posebna pohvala pa je šla mamam in babicam, ki se vsako leto izkažejo kot izvrstne slaščičarke in pekarice, saj pripravijo pogostitev za druženje po prireditvi.

V izjemno prijetnem, živahnem in radoživem utripu praznovanja pomladi se je tudi druženje po uro in četrt trajajočem programu nadaljevalo v pozen večer.

Kekčeve dogodivščine

Piše: Štefka Debeljak, foto: Andreja Marušič

Otroci se v različnih starostnih obdobjih čustveno močno navežejo na mnoge književne junake. Mlajši otroci imajo izredno radi kužka Pikija, Muco copatarico, osebe iz risank ipd.

V življenje otrok skupine ČEBELIC je, na pobudo dečka Matica, tokrat povsem nepričakovano vstopil prikupen fantič Kekec. S svojim navdušenim pripovedovanjem o Kekcu je kmalu očaral vse otroke. Med pogovorom sem ugotovila, da otroci že poznajo pesmico, ki jo je pel navihani Kekec, pa hudobnega Bedanca, slepo Mojco in teto Pehto. Navdušenje nad glavnimi junaki se je iz dneva v dan stopnjevalo, zato smo dogajanje nadgrajevali. Zgodbo o Kekcu in Bedancu smo spoznavali ob slikanicah, naučili smo se pesmico Dobra volja je najboljša in poslušali Mojčino pesem. S primernimi oblačili in rekviziti sta v naši igralnici zaživela čisto prava junaka: Kekec in Mojca. Obiskala nas je tudi teta Pehta z velikim klobukom na glavi in s košaro, polno planinskih rož in zelišč. Imela je tudi čudežne kapljice za slepo Mojco.

Po slovesu naših književnih prijateljev smo si izdelali »kekčeve« klobučke, pomalicali Kekčev kruh, namazan s pašteto Kekec, iz pokrovcov pa smo naredili prikupne spominske obeske, ki so pripomogli k še večjemu navdušenju otrok.

Projekt smo zaključili z rajanjem ob glasbi in petju Kekčevih pesmi.

Čistilna akcija ponovno uspela

Piše: Pavle Košir, TD Sodražica

V soboto, 24. marca 2012, smo se v organizaciji Turističnega društva Sodražica pridružili vseslovenski oziroma kar svetovni akciji čiščenju našega okolja. Kljub prepričanju, da smo v prejšnjih akcijah že dodobra očistili našo okolico – letošnja čistilna akcija je namreč že sedma po vrsti - smo že kmalu po koncu sicer mile zime začeli odkrivati nova – stara odlagališča kot npr. v Žimaricah na Sedlu, ki pa jih je roko na srce bistveno manj kot v preteklosti. Čeprav letošnja akcija ni bila posebej oglaševana, se jo je samo v soboto udeležilo rekordnih 150 udeležencev iz cele občine. Če upoštevamo še osnovnošolce(ke) prve in druge triade, ki so čistili en dan prej, skupna številka presega 300 in predstavlja 14 % prebivalstva občine, kar kaže na visoko okoljsko ozaveščenost in višjo udeležbo v primerjavi s celotno Slovenijo.

Tudi letos je bil poudarek čistilne akcije, poleg pobiranja, ločeno zbiranju smeti. Bojan Trdan, kot eden od organizatorjev čistilne akcije in hkrati profesionallec, nam je pred začetkom podrobno pojasnil, kaj gre v katero vrečo, in med samo akcijo to tudi preverjal. V zelene vreče smo tako pobirali steklo, v rumene embalažo, v črne pa ostale odpadke. Ločeno smo zbirali tudi nevarne odpadke, kot so npr. barve, akumulatorji, baterije. Naj še enkrat poudarimo, da akcija ni in tudi v prihodnje ne bo namenjena čiščenju oziroma praznjenju podstrešij.

Zbrali smo okrog 30 m³ odpadkov, največ embalaže, gum, manj pa starega železa ter kosovnih odpadkov. Najmanj smo nabrali nevarnih odpadkov, spopadli pa smo se tudi s kožo in drobovino domačih živali. Po odvrženih plastenkah, konzervah, cigaretnih škatlicah in podobni krami ob glavnih cestah sklepamo, da metanje smeti (iz avta) lahko pomeni tudi svojevrstno sprostitev pred ali po napornem delovnem dnevu. Nerešena problema ostajata opuščeni kamnolom na Novi Štifti ter parkirišče pred Fibranom. Sanacija

kamnoloma, kjer so sicer postavljene dodatne opozorilne table, zahteva nekoliko resnejši pristop tako lastnika (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS) kot občine, nujno je potrebno zatraviti oziroma pogozditi kamnolom. Na parkirišču pred Fibranom pa je nujno potrebno postaviti koš za smeti in tudi (kemičen) WC.

Poleg občanov in članov Turističnega društva so se akcije udeležili še člani Lovske družine, Smučarskega kluba, Ribiške družine ter učenci in učenke iz OŠ. Tudi po vaseh je bil odziv zelo dober, tako so čistili na Gori, v Globeli, Žimaricah, Vinicah,

Zapotoku in Zamostcu (popoldanska akcija). Da je akcija tako dobro uspela, so poleg zagnanih udeležencev prispevali še Komunala Ribnica, Občina Sodražica, Mesarija Arko, Pekarna Ajdič, trgovina Sanjsko sadje in gasilci, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Seveda ne smemo pozabiti omeniti tudi tradicionalnega zaključka v senci gasilskega doma, za kar smo poskrbeli člani TD na čelu s predsednikom Jožetom, ki je letos v vlogi kuharja navdušil z odličnim pasuljem in domačimi kranjskimi klobasami. Hvala vsem in na svidenje naslednje leto, smeti namreč še nekaj časa ne bo zmanjkalo. Obenem vas naprošamo, da med letom sproti opozarjate na morebitna nova – stara divja odlagališča in sporočite to bodisi na Občino, Komunalo ali Zavod za gozdove.

Nekaj zagotovo drži. Ne glede na to, koliko smeti je kdo pobral, predvsem za mlade velja, da tisti, ki jih je nekaj ur pobiral na vročem soncu, smeti verjetno ne bo nikoli odvrgel v naravo. In če smo čisto na koncu nekoliko optimistični, mogoče bomo le dočakali dan, ko bomo na dan čistilne akcije po skupinski fotografiji odšli naravnost v gasilski dom.

Otroci so bili nadvse »zagnani«

Odpadke smo sproti odvažali

Zaslužena malica

Parkirišče pri Fibranu - vedno ista zgodba

Dobrodošla pomoč v kuhinji

Pomlad v Zamostcu

Piše: Nuša Klajič Ambrožič

S prvim spomladanskim soncem med gasilci nastopi čas pogostejšega druženja in izvajanja operativnih vaj. V Zamostcu povezujemo druženje z vaškim življenjem in opravljanjem koristnih del za skupnost. Tako smo se pridružili vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo 2012, ki je bila letos organizirana v okviru svetovne akcije. Na dan akcije smo se v popoldanskem času zbrali pred gasilskim domom in nato v skupinah očistili vas in okolico. Glede na predhodna leta tudi mi ugotavljamo, da je količina zbranih odpadkov manjša. Je pa tudi res, da večjih divjih odlagališč v krajih, ki sodijo v okoliš PGD Zamostec, ni. Po opravljenem delu je sledila obvezna malica, za katero je poskrbelo domače gasilsko društvo.

Stopimo še korak nazaj v pretekli mesec in se spomnimo pusta in njegovih norčij. Letos so na pustno soboto v Zamostec prileteli čebele s svojim čebelarjem. Troti seveda niso manjkali v skupini. Našemu skupini članov PGD Zamostec se je odpravila po vasi odganjat zimo. Pot jih je zanesla še v bližnje lokale, kjer so njihovo izvirnost nagradili. Nagrada je hitro romala v želodce in odtehtala prizadevno delo vaških šivilj in kostumografov.

Dan žena smo praznovali skupaj z vaščankami in pripravili kulturni program v gasilskem domu. V programu so sodelovali pionirji in mladinci PGD Zamostec, na koncu pa so nekaj skladb iz svojega vse bogatejšega repertoarja zaigrali Sodraški tamburaši. Bilo je lepo!

V začetku februarja nam jo je pri izvedbi pohoda na Travno Goro, ki je bil načrtovan za 8. februar, zagodlo vreme. Prenizke temperature nas niso uspeli privabiti iz toplih domov, zato smo pohod izvedli v soboto 17. marca. Ker smo v letih, odkar organiziramo pohode,

nabrali že nekaj kondicije, smo se od Travne Gore podali še do Velba in Pristave. Prijetno utrujeni smo pohod zaključili s kosilom in se v popoldanskih urah podali v dolino.

Našim pionirjem in mladincem smo za njihovo udeleževanje na tekmovanjih in aktivnostih pripravili pester marčevski sobotni dan. Z avtobusom so se otroci in spremljevalci odpeljali v Kranj, kjer so si ogledali mesto ter odigrali tekmo v bowlingu. Za marsikaterega pionirja je bilo to prvo srečanje z bowlingom in priznati moramo, da so se odlično odrezali! Po tekmi so prazne želodce napolnili s picami in se utrujeni odpeljali domov.

V dneh oddaje tega članka se gasilci pripravljajo na sodelovanje v operativni vaji. Več o vaji in ostalih dogajanjih v Zamostcu pa v naslednji številki.

Šedržanke aktivne

Piše: Petra Marn

Šedržanke se družimo čez celo leto. Tako kot prejšnja leta je tudi letos Mateja Prijatelj na občnem zboru Turističnega društva Sodražica predstavila preteklo dogajanje in načrte, ki smo si jih zadale za letošnje leto.

Ker se je med Šedržankami porodila ideja o druženju, ki bo prijetno in koristno predvsem s športnega vidika, smo se februarja odpravile na bowling. Obute v posebne čevlje in razdeljene po skupinicah smo začele z zbijanjem kegljev in jih podirale kar za

šalo. Ker je bilo druženje prijetno, smo si bile enotne, da večerni izlet v Kranj kmalu ponovimo.

V Ribnici je od 21. 3. do 8. 4. 2012 potekala tudi razstava Cvetnonedeljskih butaric suhorobarskega območja, ki jo je pripravil Rokodelski center Ribnica. Ta je povabil k sodelovanju društva in posameznike s suhorobarskega območja, ki zajema sedem občin (Kostel, Kočevje, Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Velike Lašče in Dobrepolje). Naša občina je bila zastopana z dvema butaricama,

eno je naredila Šedržanka Slava Arko, drugo pa je izdelal Ivan Šega. Članice Šedržank so bile pripravljene pod okriljem Rokodelskega centra Ribnica sodelovati tudi v delavnici izdelovanja butaric, ki pa je bila zaradi premajhnega števila prijavljenih odpovedana.

Šedržanke »v akciji«

Šedržanke Mateja, Slava, Marija in Metka z direktorico Rokodelskega centra Ribnica Polono Rigler Grm

V kuhinji s Šedržankami

Šedržanke sloviijo po gostoljubnosti in dobri volji, mnogi pa jih poznamo po tem, da izpod njihovih večjih rok prihajajo izvirne kulinarčne poslastice. Zaposili smo jih, da bi svoje znanje kdaj delile z nami, in hitro so privolile. Za začetek nam predstavljajo okusne namaze, ki smo jih okušali obiskovalci lanskega Tržnega dne. Vabljeni, da jih preizkusite tudi sami.

DROBNJAKOV NAMAZ

Potrebujemo:

- 10 dag masla
- šopek drobnjaka
- limonin sok, sol

Priprava:

Maslo zmečamo na sobni temperaturi. Drobnjak operemo, ga osušimo s papirnato brisačo in narežemo s kuhinjskimi škarjami. Sestavine zmešamo z nekaj kapljicami limoninega soka in po okusu solimo.

NASVET: Namaz je odličen na rezinah popečenega kruha.

SKUTNI NAMAZ S ČEMAŽEM

Potrebujemo:

- 500 g skute
- lonček kisle smetane
- 50 g pinjol
- 5 žlic nasekljanih listov čemaža
- sol, poper, gorčica

Priprava:

Skuto in smetano gladko zmešamo. Dodamo pinjole in čemaž. Količino soli, popra in gorčice prilagodimo našemu okusu.

NASVET: Pinjole lahko zamenjamo z na drobno narezano manjšo čebulo.

PEHTRANOV NAMAZ

Potrebujemo:

- 100 g skute
- 1 vanilin sladkor
- šopek pehtrana
- sladkor

Priprava:

Skuto zmešamo z vanilin sladkorjem. Pehtran drobno nasekljamo in dodamo skuti. Namaz sladkamo po okusu.

Recepte so prispevale:

Nirmala Prema,
Anica Simič in
Štefka Joras

JAJČNI NAMAZ S ČEMAŽEM

Potrebujemo:

- 3 trdo kuhana jajca
- šopek listov čemaža
- 2 žlici kisle smetane
- sol, poper

Priprava:

Jajca in čemaž drobno nasekljamo. Dodamo smetano, solimo in popramo po okusu ter rahlo premešamo.

NASVET: Sestavine lahko zmešamo s paličnim mešalnikom v gladko zmes, namažemo na koščke polnozrnatnega kruha in pokrijemo z rezino paradižnika.

Naša Francka in njeni copatki »Frena«

Piše: Cvetka Vesel

V DU Sodražica je začetek letošnjega leta s svojim delom zaznamovala naša članica Francka Ogrinc.

Prav je, da njo in njeno prostovoljno delo bolj podrobneje predstavimo. Evropska unija je leto 2012 razglasila za leto medgeneracijskega sožitja in leto aktivnega staranja. V našem društvu smo se zato dogovorili, da tako kot v nekaterih drugih društvih pokažemo predvsem neko pozornost do najmlajših, ki bodo letos prirojali na svet. Za vsakega novorojenčka smo spletli copatke, s tem razveselili njih in njihove starše, hkrati pa poskrbeli za našo aktivno starost. V akcijo se je vključilo kar nekaj upokojenk, ki obvladajo večino pletenja. Februarja smo že imeli zalogo copatk, ki bo predvidoma zadoščala za vse dojenčke letnika 2012.

Najbolj zagreto so pletle Franckine pletilke. Majhne drobne copatke zna Francka tako lično in natančno izdelati, da smo njeno delo vsi občudovali. Francka je tako v kratkem mesecu spletla kar 20 copatk, več kot polovico vseh. Za to delo se je odločila popolnoma prostovoljno, z velikim navdušenjem in veseljem, s katerim je okužila še ostale, da so prav tako hitro ustvarile svoje male izdelke. S tem smo pokazali tudi, da naše znanje in izkušnje še vedno lahko delimo z mlajšimi in ostanemo njihovi svetovalci in prostovoljci. Starost je

lepa in polna novih izzivov, le mladi morajo v svojih načrtih narediti prostor tudi za nas.

Francka je že dolgo aktivna članica upokojencev. Povsod je, kjer se kaj dogaja. Ni ji škoda časa, ni ji škoda bencina, ko je treba narediti nekaj za skupnost. S tem bogati in krepi tudi sebe. Že vrsto let je v skupini z Olgo, Tinko in Milko, ki skupaj na Tržnem dnevu prikažejo kakšno zanimivost iz življenja v preteklosti. Njeni piškoti so slastni, njeni nasveti koristni in njeno delo cenjeno.

Vemo, da je Francka tudi žena, mamica in babica že sedmim vnučkom in da je njeno življenje tesno povezano z družino, ki je vez za vse življenje. Ostane pa še velik del življenja, ki ga je treba z leti prenoviti, da bi do konca polno živeli. To vizijo staranja Francka ima, verjetno točno ve, kaj želi, kaj novega hoče še ustvariti in zakaj.

Želim, da bi v sebi našla moč in energijo, da bi s svojim delom prinašala zadovoljstvo sebi, svojim najbližjim in tudi širši skupnosti.

Najzmogljivejši računalnik na svetu Naši možgani

Piše: Mateja Košir

Tretji teden v marcu je Društvo SiNAPSA posvetilo našim možganom. Marec je že za nami, a spoznanja o naših možganih so še kako aktualna. Nevropsiholog Jeri Janowski raziskovanje možganov opiše takole: »Kar smo o možganih vedeli pred dvema letoma, je danes zastarelo. Znanost, ki se ukvarja s proučevanjem možganov, napreduje z izjemno hitrostjo.« V današnjem času se zavedamo, da je pomembno, da je naše telo v formi, na trening možganov pa pogosto pozabimo.

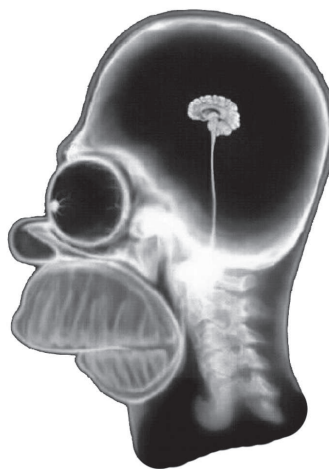
Možgani tehtajo približno poldrugi kilogram, porabijo približno toliko energije kot nočna lučka in so malo večji od grenivke. Pogosto jih primerjamo z računalnikom, saj so zmožni shraniti in uporabljati več funkcij kot najzmogljivejši računalnik na svetu. Sestavljata jih dve polovici, ki sta med seboj povezani in pridno sodelujeta druga z drugo. Leva polovica možganov »skrbi« za logično razmišljanje, matematične operacije, uporabo besed, desna polovica pa je bolj ustvarjalna. Odgovorna je za ritem, rime, glasbo, domišljijo. Vsaka misel, ki se nam porodi, naredi v naših možganih novo povezavo. Večkrat kot se ta misel ponovi, bolj se povezava utrdi in bolj spontano jo lahko

uporabljamo. In nasprotno, če neke povezave ne uporabljamo, lahko hitro zamre. Možgani vsakega človeka delujejo nekoliko drugače. To, kako doživljamo svet in dogodke, je v veliki meri odvisno od naših preteklih izkušenj in naših čustvenih stanj. Zato ni čudno, da otroci revnih staršev zaznavajo kovance veliko večje, kot so v resnici, lačni zaznavajo slike hrane jasnejše kot siti, najbolj so nam vsč tiste črke, ki sestavljajo naše ime in še bi lahko naštevati.

Ljudje se pogosto jezimo nad svojo pozabljivostjo. Vsakemu se je že kdaj zgodilo, da je prišel v trgovino, a tam ugotovil, da se mu tudi približno ne sanja, kaj piše na nakupovalnem listku (ki ga je seveda pozabil doma). Naši možgani tako hitro srkajo informacije iz okolja, da ob menjavi prostora iz kratkoročnega spomina hitro izbrišejo »stare« informacije, da jih lahko nadomestijo z novimi. Se vam je že kdaj zgodilo, da ste pozabili ime osebe, ki se vam je pravkar predstavila? To ni nič

neobičajnega – ob prvem stiku z neznancem ime ni pomembno, možgani se osredotočijo na zunanost in govorico telesa, izoblikujemo si prvi vtis, šele nato so pomembne besede, ki jih sogovornik izgovori.

In kaj lahko storimo, da bi naši možgani karnajbolje delovali? Več kot jih uporabljamo, bolje je in kasneje bodo začeli slabeti miselni procesi – predvsem spomin nas ne bo prehitro puščal na cedilu. Dobrodošlo je, da krepimo obe polovici, tako logično kot ustvarjalno. Branje, reševanje križank, pisanje, razvijanje ročnih spretnosti, učenje tujih jezikov, uporaba miselnih vzorcev, ukvarjanje z glasbo, risanje, slikanje, igranje družabnih iger – vse to in še marsikaj pripomore k naši možganski kondiciji. Dokazano je tudi, da redna zmerna telesna dejavnost pozitivno vpliva predvsem na delovanje spomina, a tudi na druge »naloge« možganov. Ne smemo pozabiti tudi na vodo, ena izmed raziskav je namreč pokazala, da so študentje, ki so bili dovolj hidrirani, na izpitu dosegli za celo oceno boljši rezultat kot študentje, ki niso poskrbeli za zadostno pitje vode. In, navsezadnje, možgani nam bodo hvaležni, če jih bomo sem ter tja zavestno »poslali na pašo«.

Novo kulturnozgodovinsko odkritje

Piše: Manfred Deterding, Claustra Alpium Iuliarum (CAI), foto: Tine Benedik

Rimska obrambna vojaška zapora iz 4. stoletja je bogatejša še za en neraziskan in »pozabljen« odsek v občini Sodražica. Tako se je občina Sodražica pridružila tistim občinam, ki imajo na svojem ozemlju ostaline rimske vojaške gradbene dediščine.

V lanskem oktobru je pri obnavljanju krajevne ceste, ki povezuje vas Runarsko v občini Bloke (župnija Bloke) in Novi Pot v občini Sodražica (župnija Velike Lašče) rovokopač dobresedno »odkril« rimski zid, ki ga je narava skrila pred človeškimi pogledi z gozdno vegetacijo in ga s tem tudi zaščitila.

Zapora poteka po vzpetini Mala gora (tako imenujejo ta kraj domačini), pravokotno na današnje asfaltno cesto. Vidna je kot kamnit nasip, pokrit s humusom ter porasel z grmičevjem in drevjem. Opazna sta tudi dva temelja obrambnih stolpov.

Zapora je varovala lahek prečno dinarski prehod iz smeri Slemen na Bloško planoto. Bila je sestavni del zapor, ki so jih branitelji rimskega imperija postavljali na mestih, kjer je bil možen prehod v srčiko Rimskega imperija. Raziskane zapore v Sloveniji potekajo po odsekih v dinarski smeri od Hrušice do Racne gore nad Babnim Poljem, nadaljujejo se tudi v sosednji Hrvaški. Zadnje večje raziskave rimskih vojaških zapor so arheologi pri nas izvajali v zgodnjih šestdesetih letih prejšnjega stoletja.

Čeprav človeški posegi, predvsem pri njih uporabljena mehanizacija, zadajajo vidne rane v naravo, so te odprte zemeljske rane dobre geološke in arheološke učilnice, iz katerih črpamo znanje o zgradbi zemeljske površine in odkrivamo našo prednaselitveno in naselitveno zgodovino. Velika verjetnost je, da bomo ob najnovejših, vendar preudarnih posegih v naravo odkrili še kaj rimske vojaške zgodovine

v stičišču občin Velike Lašče, Sodražica in Bloke. Rimske vojaške zapore nam nemo pričajo, da so se tudi v naših krajih v človeški zgodovini dogajale pomembne reči.

Za mnoga zanimiva odkritja so zaslužni posamezni navdušenci, ki prostovoljno pomagajo strokovnjakom in opravljajo javne predstavitve svojega kraja. Eden izmed njih je prav gotovo Anton Marolt iz Novega Pota, tudi član društva CAI, ki je bil že dolgo prepričan, da blizu Novega Pota poteka rimski zid. Novoodkriti zaporni zid so si že ogledali člani Zavoda za zgodovino prostora, nekateri člani društva CAI in strokovnjaka Restavratskega centra iz Ljubljane.

Extremovci U21 še drugo leto zapored srebrni

Piše: Tadej Levstek, foto: Drago Perko

Tako kot v lanski sezoni smo se tudi letos ustavili tik pod vrhom. Zopet smo osvojili srebrno odličje, kar je še vedno lep uspeh. Kot zanimivost naj omenim, da je tudi letošnje sklepno tekmovanje potekalo v športni dvorani v Rogatcu. Lani smo klonili proti domači ekipi KMN Dobovec, ki nas je tako premagala že tretje leto zapored (dvakrat v polfinalu in lani v finalu). Da pa je to ekipa, ki nam je očitno usojena, se je izkazalo tudi letos, saj smo se morali z njo srečati že kar v polfinalu. Naši igralci so imeli veliko željo in motiv preskočiti prvo oviro in kot finalisti prenočiti v Rogatcu.

Ta prvi zelo zeleni cilj so izpolnili v soboto, 31. 3. 2012, ko so domačine premagali z visokih 9 : 2. Tako so dosegli finale in veselje, saj smo igralci in vodstvo prenočili v Rogatcu. V nedeljo 1. 4. 2012 nas je v finalu čakala ekipa iz Litije.

Naši igralci so imeli veliko željo preskočiti tudi to oviro, ki pa se je tokrat izkazala za preveliko. Nič nam ni šlo »od nog«, tekmeč nas je povsem deklasiral in tako srečanje dobil z visokih 10 : 3. Nekaj žalosti in potrnosti je seveda bilo, sedaj pa je že vse za nami.

Še vedno smo zelo veseli lepega in dobrega uspeha. Naj povemo, da je bila ekipa v vseh štirih letih, ko je nastopala na tem

tekmovanju, vedno v polfinalu (dvakrat je bila bronasta in dvakrat srebrna), kar zgovorno dokazuje, da so si fantje to pošteno zaslužili. Zato vse čestitke tudi njim.

Nekateri tako na lep način končujejo svoj mladinski status in prehajajo med člane, kjer so se v letošnji sezoni že lepo izkazali.

Bravo, fantje, in srečno tudi v nadaljnji futsal karieri. Spomnite se mojih besed: »Gremo Extreeeeeeem, ni predajeeeeeeeeee!«

Extremovci U15 državni podprvaki

Piše: Tadej Levstek, foto: arhiv ŠD Extrem

Tako kot že nekaj sezon zapored so bili tudi letos zelo aktivni tudi naši mladi Extremovci. V letošnje tekmovanje, ki je potekalo v enotni ligi, so se podali z novim trenerjem. Z igralci je sodeloval in jih vodil tako na treningih kot tekmovanjih Miha Čampa, ki je tako že v svoji prvi trenerski sezoni osvojil lep uspeh, saj je dosegel srebrno odličje v tako številčnem tekmovanju.

Fantje so po rednem delu tekmovanja suvereno osvojili prvo mesto. Čakalo jih je še sklepno dejanje, »final four«, ki je potekalo 4. marca 2012 v Kobaridu. Tudi tu so fantje pokazali odlično

igro v polfinalu, kjer so z odliko opravili s sosedi iz Velikih Lašč. Tudi v finalu slika ni bila dosti drugačna. Lepi in dopadljivi igri je zmanjkala samo športna sreča, pa bi tudi tu lahko srečanje dobili v svojo korist, tako pa je bil nasprotnik malo bolj zbran, naredil je nekoliko manj napak in naslov se je izmuznil iz rok. Toda nič ne de, tudi drugo mesto je zelo lep uspeh, lepo priznanje za vse igralce in trenerja ter lepa spodbuda, da z delom nadaljujejo tudi v bodoče. Imamo igralce, s katerimi se spleča delati, to pa se, kot vidimo, slej ko prej vrne.

LESTVICA po zadnjem odigranem 9. krogu, 19. 2. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	Fragmat Extrem	16	11	2	3	54 : 16	35
2.	Goja Ptuj	16	10	1	5	56 : 43	31
3.	Bioterme Mala Nedelja	16	9	2	5	40 : 24	29
4.	KMN Velike Lašče	16	8	2	6	48 : 35	26
5.	Kix Ajdovščina	16	8	2	6	49 : 35	26
6.	PAN Restavracija Kidričevo	16	8	2	6	42 : 31	26
7.	Futsal klub Dobrepolje	16	5	2	9	28 : 38	17
8.	Predilnica Litija	16	5	1	10	30 : 40	16
9.	FSK Stripy	16	1	0	15	15 : 100	3

Finale (Kobarid, 4. 3. 2012)

Fragmat Extrem : Goja Ptuj 0 : 3
(0 : 0)

Polfinale

Fragmat Extrem : KMN Velike Lašče 7 : 3
(3 : 2)

Tudi za člane Extrema uspešni nastopi v 2. SFL

Piše: Tadej Levstek, foto: Drago Perko

Extremovci smo po nekaj letih premora, ko je članska ekipa že delovala, v državno tekmovanje ponovno prijavili člansko ekipo. Ekipo so sestavljali nekateri starejši in že izkušeni igralci ter jedro ekipe U21. Ekipa je nastopala v enotni ligi, ki je štela enajst moštev. Sezona je bila dokaj dolga, naporna in razburljiva.

Kljub temu so igralci vzdržali do konca in so krog pred koncem

na petem mestu, kako pa se je vse skupaj končalo, si lahko pogledate na naši spletni strani.

Vse čestitke tudi tem igralcem v mojem imenu in v imenu vseh ostalih pomočnikov in predstavnikov, ki so mi stali ob strani in mi pomagali, ko je bilo to potrebno, da smo cilj, ki smo si ga pred sezono zadali, uspešno dosegli. Bravo, Extrem!

LESTVICA po odigranem 21. krogu, 30. 3. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	Vuko Ljubljana	18	15	1	2	96 : 51	46
2.	KMN Slovenske Gorice	19	12	4	3	111 : 76	40
3.	KMN Sevnica	20	9	5	6	69 : 67	32
4.	ŠND Veplas Velenje	18	9	4	5	65 : 57	31
5.	Fragmat Extrem	19	9	2	8	68 : 60	29
6.	ŠD Brezje	19	8	4	7	68 : 61	28
7.	KMN Velike Lašče	19	7	4	8	87 : 83	25
8.	FSK Stripy	19	7	4	8	70 : 77	25
9.	Kebelj Mibus prevozi	19	6	1	12	64 : 93	19
10.	KMN Benedikt	19	3	2	14	51 : 92	11
11.	Tomaž Picerija Ozmec	19	2	3	14	52 : 84	9

Najmlajši Extremovci U13 na »final four« dosegli bron

Piše: Tadej Levstek, foto: arhiv ŠD Extrem

Da je tudi letošnja Extremova sezona radodarna z odličji in dobrimi rezultati, so nam pokazali tudi najmlajši, ki tekmujejo na državnem tekmovanju v futsalu. Ekipo U13, ki jo je vodil Mitja Mihelič, so sestavljali igralci iz različnih koncev, tako iz Ribnice in Sodražice kot iz Loškega Potoka. Mitja je s svojim nogometnim znanjem v ekipo vnesel dobro kemijo, ki so jo uspešno ohranjali skozi celotno tekmovanje, in za nas kar morda malo nepričakovan uspeh je bil tu. Tudi njegovi igralci so zelo lepo in prepričljivo nastopali skozi vse tekmovanje in ga po rednem delu končali na 2. mestu. Tako jih je v soboto, 7. 4. 2012, čakal še »final four« na Ptujju, na katerem so se uvrstili na odlično tretje mesto.

Več o tem pa si bralci lahko preberete na naši spletni strani <http://www.sd-extrem.si/>. Na njej lahko preberete še marsikaj zanimivega, ne manjka tudi slikovnega materiala. Tako boste morda še bolj cenili vse igralce in trenerje, ki se trudijo, da ti mladi fantje dobivajo prave vrednote, ne samo športne, temveč tudi človeške, ki jih bodo potrebovali vse življenje. Vse čestitke tudi tem mladim igralcem in trenerju.

LESTVICA po odigranem zadnjem 9. krogu, 25. 3. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	Ray Ban Ptuj	16	16	0	0	123 : 13	48
2.	Fragmat Extrem	16	12	0	4	55 : 30	36
3.	PAN Restavracija Kidričevo	16	9	2	5	67 : 30	29
4.	KMN Benedikt	16	9	2	5	55 : 39	29
5.	Futsal klub Dobropolje	16	6	1	9	48 : 44	19
6.	KMN Oplast Kobarid	16	4	6	6	39 : 40	18
7.	Predilnica Litija	16	4	2	10	27 : 79	14
8.	KMN Slovenske Gorice	16	4	1	11	31 : 79	13
9.	ND Mladi 07 Jesenice	16	0	2	14	24 : 115	2

Veterani Sodražice ponovno prvaki zimske lige »Cerknica 2012«

Piše: Tadej Levstek, foto: arhiv ŠD Extrem

Naši nogometni veterani so tudi letos nastopili v zimski ligi, ki jo prirejajo Cerkničani. Žal tokrat zaradi zasedenosti v državnem tekmovanju ni bilo nobene od članskih ekip. So pa kraj zato, tako kot vsa leta, tudi tokrat več kot dostojno zastopali veterani, ki so ponovno dokazali, da jim ni para. Vse tekmece so ponovno deklasirali in tako še petič v zgodovini tega tekmovanja postali prvaki zimske lige »Cerknica 2012«. Iskrene čestitke gredo

njihovemu neutrudnemu vodji Stanetu Hočevarju, enako pa tudi vsem igralcem, ki so mu stali ob strani in so s svojim igranjem pokazali, da še niso za med »staro šaro«. Kot so dejali, se že z optimizmom spogledujejo s prihodnjo sezono, še prej pa bodo nastopili v domači občinski ligi »Sodražica 2012«, ki se tudi že kar lepo približuje. Bravo, bravo!

KONČNA LESTVICA

Mesto	Klub	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TOČ
1.	Sodražica	9	9	0	0	32	5	27	27
2.	Košana	9	5	1	3	19	16	3	16
3.	Vibo Rakek	8	4	3	1	27	11	16	15
4.	Bus Bar	8	3	2	3	18	20	-2	11
5.	Stoletni	9	0	3	6	10	31	-21	3
6.	Komunala	9	0	1	8	8	40	-32	1

T – tekme, Z – zmage, R – remi, P – porazi, DG – doseženi goli, PG – prejeti goli, GR – golrazlika, TOČ – točke

OBVEŠČAMO

Spomladanska akcija zbiranja nevarnih odpadkov

Javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o. bo organiziralo brezplačno zbiranje nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

Nevarne odpadke iz gospodinjstev boste lahko oddali po naslednjem razporedu:

Dne **12. 5. 2012** se bo brezplačno pobiranje vršilo na naslednjih lokacijah:

SODRAŽICA	11:05 do 12:05 – park nasproti zdrav. doma Za prebivalce SODRAŽICE in JELOVCA.
ŽIMARICE	12:15 do 12:45 – gasilski dom
PODKLANEC	12:55 do 13:25 – kapelica Za prebivalce vasi: PODKLANEC, NOVI POT, KOTEL
GLOBEL	13:30 do 13:50 – v vasi, pri kozolčku
ZAMOSTEC	14:20 do 14:50 – pri okrepčevalnici Urška Za prebivalce vasi: ZAMOSTEC, RAVNI DOL, NOVA ŠTIFTA, LIPOVŠČICA, MALE VINICE
ZAPOTOK	15:00 do 15:30 – gasilski dom Za prebivalce vasi: ZAPOTOK, VINICE, PRESKA, SINOVIČA

Dne **26. 5. 2012** pa se bo brezplačno pobiranje vršilo še na lokaciji:

PETRINCI	8:00 do 8:30 – trgovina Za prebivalce vasi: PETRINCI, KRAČALI, JANEŽI, KRŽETI, BETONOVO
----------	--

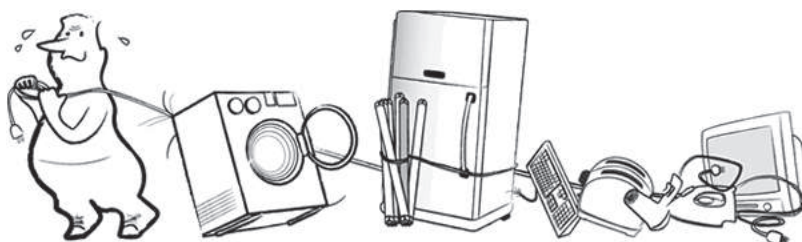
Pod nevarne odpadke iz gospodinjstev spadajo:

- **Barve in sorodni pripomočki** – barve na osnovi organskih topil, oljne barve, barve za tekstil, razredčilo, odstranjevalec rje, laki, kiti, tesnila, lepila
- **Različna čistila** – organska topila, jedka čistila
- **Kozmetika in zdravila** – kozmetika na alkoholni osnovi, toniki in lasjoni, tablete, razpršila, laki za nohte in odstranjevalci, preparati za lase
- **Avtomobili** – motorno olje, bencin, avtokozmetika, avtomobilske barve in kiti, tekočine za pranje stekel, hladilna tekočina, zavorna tekočina, akumulator
- **Nevarni predmeti in snovi** – fluorescentne žarnice, živosrebni termometri, fotokemikalije, različne kisline in baze, jedilno olje in mast, nafatalinske kroglice, baterijski vložki, različna razpršila
- **Vrtni izdelki** – razpršilo za zajedalce, gnojila, pesticidi in insekticidi, fungicidi, herbicidi in strupi

Akcija zbiranja odpadne električne in elektronske opreme (OEEO), baterij in akumulatorjev iz gospodinjstev

KOMUNALA RIBNICA, d.o.o., in ZEOS, d.o.o., ponovno organizirata akcijo zbiranja OEEO, baterij in akumulatorjev. Z akcijo »Aparat ni za kosovni odpad!« želimo vse Vas spodbuditi k oddaji OEEO, odpadnih varčnih in fluorescentnih sijalk ter baterij in akumulatorjev na pravo mesto.

Vsi, ki boste v času akcije, med 1. in 31. majem 2012 v ZBIRNI CENTER na sedež komunalnega podjetja v Goriči vasi ali na terenski akciji prinesli katerokoli OEEO, odpadno varčno sijalko ali baterijo/akumulator, boste na podlagi izpolnjenega kupona sodelovali v nagradnem žrebanju za LCD televizor. Žrebanje nagrajencev bo 1. junija 2012, ob 13.00 uri, na sedežu komunalnega podjetja Komunala Ribnica d.o.o. v Goriči vasi.

ZBIRANJE ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME JE BREZPLAČNO!

Poleg tega bomo OEEO, varčne sijalke ter baterije in akumulatorje zbirali tudi z ločeno akcijo, v kateri jo boste lahko oddali neposredno na naš kamion, ki bo v **SOBOTO, 12. in 26. maja 2012** na voljo na spodaj prikazanih lokacijah.

SOBOTA 12. 5. 2012	LOKACIJA	URA
SODRAŽICA	PARK - NASPROTI ZDRAV. DOMA	11 ⁰⁵ do 12 ⁰⁵
ŽIMARICE	GASILSKI DOM	12 ¹⁵ do 12 ⁴⁵
PODKLANEC	KAPELICA	12 ⁵⁵ do 13 ²⁵
GLOBEL	V VASI – PRI KOZOLČKU	13 ³⁰ do 13 ⁵⁰
ZAMOSTEC	PRI OKREPČEVALNICI URŠKA	14 ²⁰ do 14 ⁵⁰
ZAPOTOK	GASILSKI DOM	15 ⁰⁰ do 15 ³⁰

Če imate doma kakršenkoli pokvarjen aparat, odpadno varčno sijalko ali baterijo odpeljite le-to v zbirni center ali pa na katero od zgoraj navedenih lokacij in poskrbeli bomo, da bodo obdelani in odstranjeni na pravilen način.

SOBOTA 26. 5. 2012	LOKACIJA	URA
PETRINCI	TRGOVINA	8 ⁰⁰ do 8 ³⁰

Vse dodatne informacije o sami akciji dobite na naši spletni strani in v zbirnem centru na sedežu komunalnega podjetja v Goriči vasi.

Vabljeni, da se akcije »Aparat ni za kosovni odpad« čim bolj množično udeležite in domov odnesete nov LCD televizor.

KED Maticova etno hiša sporoča

- 26. aprila in 24. maja 2012 ob 18. uri se bo odvijalo predavanje Olega Križanovskega in Jožeta Cesarja na temo »osebnostna rast«. Oleg Križanovskij in Jože Cesar sta zanimivi osebnosti s pestrimi življenjskimi izkušnjami in dognanji, ki jih že več let posredujeja poslušalcem na številnih predavanjih. Križanovskij je tudi avtor petih knjig. Vabljeni!
- Sprejemamo prijave ljubiteljev slikarskega ustvarjanja za udeležbo na enodnevni slikarski koloniji, ki bo 6. junija 2012 v Ravnem Dolu. Avtorji bodo od organizatorja prejeli slikarska platna, svoje izdelke pa bodo odstopili KED Maticova etno hiša. Poklonili jih bomo organizatorjem dobrodelnih prireditev. Informacije in prijave na telefonski številki 031 625 194 do vključno 10. maja 2012 oz. do zasedbe prostih mest. Vabljeni!

Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica
Preventivna dejavnost

VABI NA PREVENTIVNE AKTIVNOSTI ob Dnevu druženja treh generacij

8. maj 2012

PREDAVANJE NA TEMO »ŽIVLJENJSKI SLOG«

- spremenbe življenjskega sloga
- zdrava prehrana
- telesna teža
- telesna dejavnost
- program Svit

Ob 18. uri v predavalnici Zdravstvene postaje Sodražica.
(Če uporabljate očala, jih prinesite s seboj.)

12. maj 2012

TEST HOJE NA 2 KILOMETRA

Test bo potekal od 9. do 11. ure

Vabljeni!

INŠTITUT ANTONA TRSTENJAKA ZA GERONTOLOGIJO IN MEDGENERACIJSKO SOŽITJE organizira izobraževalni tečaj za družinske člane, ki oskrbujejo starega človeka.

TEME SREČANJ:

- Komunikacija s starim človekom in spoznavanje starosti
- Socialna patologija – oskrba vedenjsko težavnih starih ljudi
- Nega starejšega človeka na domu
- Pomoč za lažjo in učinkovito oskrbo
- Oskrba dementnih oseb
- Skrb za lastno zdravje in psihofizično kondicijo
- Srečanje z minljivostjo

Izobraževanje je brezplačno in bo potekalo v predavalnici Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica v obliki sedmih srečanj.

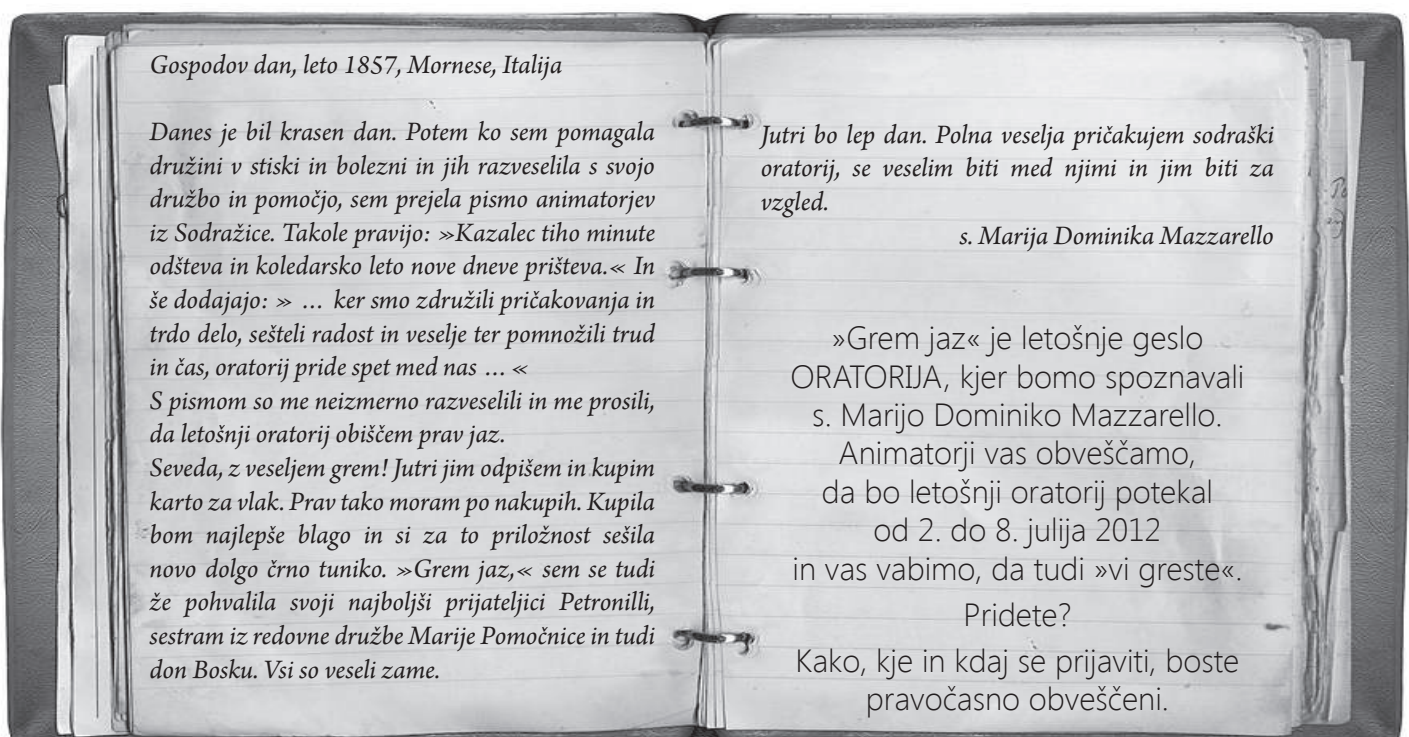
Vabljeni vsi, ki oskrbujete starega človeka.
Prijava je obvezna.

Predviden pričetek izobraževanja:

Četrtek, 19. april 2012 ob 18. uri.

Dodatne informacije in prijava:

Majda Vrh (01 836 10 03) in Anka Debeljak (040 664 754)
ali e-pošta: adebeljak.zdrib@gmail.com
ali pisna prijava v avli zdravstvenega doma Ribnica.

POHOD KRPANNOVI POTI

NEDELJA **29. 4. 2012**

PRIČETEK **OD 8. – 10. URE**

ZAČETEK IN
ZAKLJUČEK POHODA

PRI BLOŠKEM JEZERU

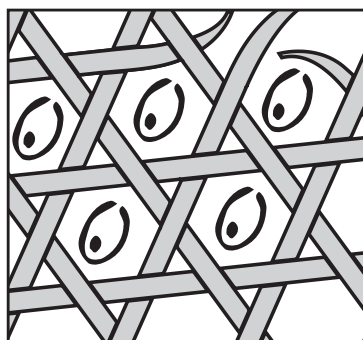
DODATNE INFORMACIJE ALI
MOREBITNE SPREMEMBE NA

WWW.BLOKE.SI

POKROVITELJ

OBČINA BLOKE

RIBNIŠKA DOLINA POJE

**OBMOČNA
REVIJA
ODRASLIH
PEVSKIH
ZBOROV
IN MALIH
VOKALNIH
SKUPIN**

Nedelja, 22. april

ob 19. uri,

dvorana

OŠ Sodražica

- Fantje od fare
- Nonet Vitra
- Vokalna skupina Anamanka
- Cerkevni mešani pevski zbor Sv. Rok
- Glasbeni gostje: Glasbena šola Ribnica

Vstopnina: 2 EUR

jskd

Organizator:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, OI Ribnica

ŠPORTNO DRUŠTVO SODRAŽICA

Pohodniška sekcija

PRVOMAJSKI POHOD 2012
SODRAŽICA-TRAVNA GORA-PRISTAVA-
TRAVNA GORA

Športno društvo Sodražica – pohodniška sekcija – vabi vse občane, prijatelje športa in rekreacije, da se nam pridružijo 1. maja na tradicionalnem prvomajskem pohodu iz Sodražice do Pristave in nazaj na Travno Goro.

Start je 1. maja 2012, ob 9.00, s trga v Sodražici, takoj po budnici.

Startnina za udeleženca je 5 EUR, otroci, dijaki in študenti brezplačno.

Po koncu pohoda bo pri domu na Travni Gori prijateljsko srečanje ob toplim obroku in dobri kapljici.

Športni pozdrav!

ŠD Sodražica
Miran ŠTUPICA
predsednik

Opazovanja

Piše: Žiga Lovšin

I Pod javorjem

Seme angelovih krilc

- nekaj vibasto nizdol ob deblu,
danes speče tu v pomladni prsti -
se razkraja v tandemu
s cigaretnimi ogorki in pečati pločevink.
Labirint ljudi: vsak za svojo steno,
drug mimo drugega na isti poti preko parka.
Tič se poserje, glej! zvrha na zidovje,
ki meče sence po oblekah brez izrezov.
Golob bo odslej kerubin zanje,
ki mislijo, da so shodili.
Človek je le ogorek pod cvetjem
samouveljavljene narave.
Zvon: petnajst do ure.
Sonce na pirogi popoldneva
med betonom tone v tih prepad.

III

Zavest! mar potonila si v pozabo,
odplula s pluto fikcijske režije,
strmeča v strip zasanjane norije?
Nedolžna delaš se nevedno babo,

resnice nočeš in je ne dojameš.
Ne vsrkaš harmonij, ne slišiš hrupa,
tišino poenotiš s pršom strupa,
le težo, starost, smrt – te zase vzameš!

Stoj! osvobodi se laži prijema,
prisluhni zopet srčni pesmi slavčka,
slavečega prostost brez govornjenja;

poglej dekle, na jasi fanta vnema
ob plesu vetra pod preletom plavčka;
stoj! teci! in zavedaj se življenja!

II

Imam srečo. Pred študentskim domom se nahaja manjši park: skupek dreves, med njimi nekaj prepletenih potk ter klopce za utrujene ter tiste, ki se kdaj pa kdaj radi ustavijo. Kakšen mesec dni nazaj, ko sta se prebujala marec in predčasna pomlad, sem tudi sam počil v tej oazici narave. In sem opazoval: kjer je zemlja, so odmirali rjavi jesenski listi; smeti ni manjkalo, še posebej pivskih in kadilskih, čeprav so se dobro poskrile pod tanko preprogo listja. A vseeno je bilo moč videti nekaj zmožnosti in volje za življenje: javorjeva semena – tista, ki letijo po zraku kakor majhni helikopterčki, dokler ne obležijo mirno na tleh čakajoč, da jih vsrka mokra prst v pričakovanju novega vzklitja. Zdi se mi kot pari angelskih krilc – tako po videzu in kot po poslanstvu. Opazujem ljudi, ki se sprehajajo po parku. Vsak je sam zase svet. To je mesto, kjer se ljudje med seboj ne poznajo: v gneči hodi človek bližje človeku, a brez pogledov, pozdravov ali nasmehov. Prizor me spominja na nekaj rahlo zaskrbljujočega: introvertiranost, pasivnost, neodločenost, apatija – predvsem pri mladih. Maske brez oči, obleke brez izreza. Jedra osebnosti se izgublajo v dalji meglic. Vse se mi zdi nekako posplošeno, podobno, brez izstopanj. Kot bi zavest plula nekje v tretjem ali četrtem ali petem svetu, telesa pa bi se s steklenimi očmi sprehajala po ustaljenih poteh, v brezčasju, brezvoljno, brezciljno.

IV

Hribi! Kako zelo prija vzpeti se na Travno Goro, ko jo oblije sončna pozlata! V preteklih tednih smo s prijatelji pogosto hodili gor na jaso, kjer smo pred leti postavili klopco. V teh dneh se je narava precej spremenila: snežne zaplate in zaledenele potke so se počasi umikale ter odkrivala sivkasto zelene trave. Prvi so se kvišku začeli vzdigovati telohi, nato žafrani in trobentice. Radostni vzkliki krilatih pevk so pisali poezijo na uho srca. Nekega jutra, ko se je po nebu razlivala še modra temina, sem šel na pot sam, v lov za sončnim vzhodom. Ta želja se zaradi oblačnosti sicer ni uresničila, a sem doživel in občutil mnogo drugih, čisto preprostih stvari: gostolenje ptic, potrkavanje detlov, pogovor sov, vetrič na vrhu oddajnika, prezeblji prsti ob fotografiranju, speče vasi, meglice v dolini. Ni potrebno veliko, da se odklopiš od monotonega vsakdana, da vdihneš nekaj svežine življenja: greš in opazuješ. Torej: pojdi, postoj, poglej, prisluhni! In včasih, če imaš srečo, v takšnih malenkostih odkriješ nekaj, česar nočeš pozabiti.

V

Lepota nočnega neba

Predbožični sprehod v snegu.
V družbi tavam sam popotnik,
spremljam temo dol po bregu;
drévi krajec je zakotnik.

Črna tre bolj kot v dolini -
hrast dremavha raz pobočja,
ne svetlobni javni klini;
nad njim biserna sotočja

zlivajo se v enost upa:
da ko zorna zvezda zginja,
naj mi ne spolzi iz hrupa
vseh spominov ta svetinja!

Megla

Rahljam meglo,
jo zračim, objemam, mečkam.
Spletem ji kitke.
Okoli vratu zapnem ogrlico.
Noge oblijem s sandali.
Telo prekrijem z belo rjuho.
Na rahlo jo poškröpim s parfomom.

Jasna Janež

Da ne pozabimo ...

Piše: Ivan Šega

Pred seboj imam glasilo Podmladka Rdečega križa državne narodne šole v Sodražici iz leta 1936/37. V tej in naslednjih številkah bom poskušal skrajšano povzeti članke in zgodbe, ki so jih pisali učenci in učitelji sodraške šole. Nekateri pisci, ki so pisali zanimive zgodbe, so še živi in jih celo osebno poznam. Upam, da ne bodo zamerili, če bom njihovo učenost pokazal širšemu občestvu. Za začetek bom povzel pisanje učiteljice **Olge Vodopivec – Vrbičeve**. V predolgem zapisu za današnjo rabo je opisala Sodražico. Je pa v spisu toliko zanimivosti, da verjamem, da jih bodo vsaj Sodražani radi prebrali. Pa začnimo!

Zadnji dan leta 1885 je postiljon Anton v Ljubljani med drugimi potniki sprejel v pošno kočijo mladega fanta. Zaradi polnega potovalnega prostora je fant sedel na kozla poleg postiljona. Fant je v žlebiški gostilni Pri rokah spoznal kočevskega zdravnika dr. Linharda in presedel na njegove sani ter ob dveh popoldan izstopil na cilju v Sodražici. Ta fant je bil Mihalj Vrbič, ki je tu nastopil svojo prvo učiteljsko službo.

V Sodražici je bilo ta dan veliko vrvenje. Odvijal se je tržni dan. V krčmah polno ljudi, na trgu voz pri vozu. Naloženi so bili z žitom, soljo, špehom, suhim sadjem, usnjem, domačim platnom ... Ob hišah visoko zloženi škafi, obodi, vreče fižola – ribničana, vmes stojnice s sladkarijami, ročno izdelanimi čipkami, čevlji, suknom, klobuki ... Kupčija je cvetela, mešetarji so bogateli, gostilničarji so imeli zlate čase. Sodražica je bila v tistih časih, ko še ni bilo železnice, nekakšno kupčijsko središče, kamor so prihajali tudi s Hrvaškega prekupci živine, Bločani s soljo, Kočevjarji s suknom, lesni trgovci iz Trsta in mnogi drugi.

Sredi trga je stala lesena tržna lopa s tehtnico na funte, kjer se je tehtalo in tudi shranjevalo različno tržno blago (žito, maslo, slanina ...) Pri tej lopi so malopridneži, ki so bili privezani z jermeni na klop, po tedanji navadi na ukaz rihtarjev in župana dobivali 20–25 batin.

Ko je leta 1893 stekla železnica med Dunajem in Trstom, so tržni dnevi ponehali in lopa s tehtnico je postala nepotrebna. Javno tehtnico so postavili v Kržetovi hiši, kjer je ostala do svetovne vojne (1. svet. vojne, op. I. Š.). Ker pa je Kržetova hiša zgorela, so po njeni obnovi nekaj let pozneje postavili mostno tehtnico pri Lovrenčiču.

Tržni dnevi so bili za Ljubljano, Kranjem in Novim mestom zelo obiskani. Ker se je gnetlo dosti ljudi, se je tudi tu in tam poslovalo protipostavno. Tihotapci so menjavali ogrski tobak za morsko sol. Da bi omejili tako poslovanje, je bilo tu nastanjeno več obmejnih stražnikov, imenovanih tudi 'leblajtarji', ki so stanovali v enonadstropni leseni Sobotnekovi hiši. Za praznik sv. Petra in Pavla jim je hotela kuharica pripraviti boljše kosilo, pa je neprevidno po štedilniku polila vrelo mast in hiša se je vnela. Ogenj se je hitro razširil po Sodražici in lesene, s slamo krite hiše so pogorele. Nepoškodovane so ostale le cerkev, župnišče in šola, ker so bile zidane. Šola je bila sedanja Cvekarjeva hiša. Pozneje so ljudje gradili zidane hiše.

Na sredi trga stoji nad 50 let stara Fajdigova hiša, v kateri so gostilna, trgovina in pošta. Ker še ni bilo železnice, je vozila pošta od Rakeka čez Boncar v Sodražico in dalje v Kočevje. Pozneje je vozila le do Ribnice, zdaj pa le še do Žlebiča in v Loški Potok.

Zaradi obilice snega so morali potniki večkrat po nekaj dni čakati v Sodražici lepšega vremena.

1936/37

Izdaja Podmladek Rdečega križa v Sodražici.

Iz naše doline

112-

Materam!

V najlepšem mesecu, posvečenem Devici Mariji, ki je v Nazaretu sklonila glavo, rekoč: "Glej, dekla sem gospodova", proslavljamo materinski dan. To je pravzaprav dan materinske ljubezni. Ta dan naj se vam, matere, daje novega poguma, da še v bodoče vztrajate in potrpite s svojimi otroci in s svojo družino. Ta dan se zbirajo otroci okrog svoje drage matere in ji čestitajo z izrazi ljubezni, hvaležnosti in spoštovanja. A kdor je nima več med živimi, se je spominja v molitvi.

Vemo, da je Bog za vsakega otroka prižgal v materinskem srcu lučko, ki mu sveti in ga greje na vseh potih.

Ta lučka sveti v urah bedenja, ko bolni otrok vročično hrope, je v strahu, ko blodi po tujem, je v veselju svidenja in v bridkosti slovesa, je v svarilu in pohvali, je v smehu, v solzi in v molitvi materini, ko pozno v noč prebira jagode svojega molka. Vedno in povsod nosi mati to luč v srcu za svojega otroka. Tej luči je ime ljubezen. Danes gre glas o materini ljubezni širom sveta. Na vsako srce potrka. Potrka na srca onih, ki matere svoje ljubijo in jim slade sivo starost. Potrka na srca onih, ki so kdaj surovo zakričali ali celo zamahnili nad njo. Grenek kes jim ne da mirne ure. Potrka tudi na srca onih, katerim je luč materinega srca ugasnila v smrtni uri materini in so obsojeni na samotno tavanje v tomini in mrzli tujini. --- O, ko bi se tem poslednjim hotela vrniti mati samo za hip, klečali bi pred njo in bi s skrbjo v očeh čakali na željo vsakega njenega pogleda in diha. Toda, kar je v grobovih, se ne vrne. O, vi vsi presrečni, ki vam še gori luč materinega

Sodržani so bili vesele narave. Bogato večerjo so si privoščili na pustni in na kresni večer. Na kresni večer so postavili sredi trga visok mlaj, vrh katerega so namestili slovensko trobojnico. Pogumni fantje so pred očmi gledalcev plezali po mlaju.

Nepozabna pojava je bil stari Hostar, ponoči nočni čuvaj, podnevi pa grobokop in policaj, vse v eni osebi. Kot grobokop je vedel povedati marsikaj o strahovih; kot nočni čuvaj pa je s svojim oznanjanjem ure za spanje in obveznim dodatkom 'Hvaljen Jezus Kristus', nenadomestljiv, posebno še, ko je oblekel svojo bleščeco uniformo.

se nadaljuje

Zamostarški grad

Pripravlja: Ivan Šega

Povzeto po šolskem listu Iz naše doline – letnik 1936/37.

Pripoveduje se, da je bil nad Zamostcem nekoč. Še danes se vidi, kje je stal in da so bili okrog njega okopi in jarki. Ta kraj se imenuje Veliko Gradišče. Blizu je tudi Malo Gradišče. Gospodar tega gradu je bil grof Soder, po katerem se menda imenuje današnja Sodražica – Soderšic/Sodražica. Kdo je razdejal ta grad, ni znano. Znano pa je, da so pozneje iz tega grajskega kamna zidali sodraško cerkev.

Cvar Ivan 3.b

Vas Jelovec

Pripravljala: Ivan Šega

Povzeto po šolskem listu Iz naše doline – letnik 1936/37.

Naša vas je oddaljena 20 minut od Sodražice. Leži v prijetni dolinici in šteje 13 hiš. Še nikoli ni bilo požara v njej. Prebivalci te vasi kmetujemo, pozimi pa izdelujemo več vrst suhe robe. Moški hodijo tudi krošnjarij v Avstrijo. Med njimi je tudi moj brat, ki je

šel krošnjarij že s štirinajstimi leti in ga zdaj veselo pričakujemo domov. Iz naše vasi sta izšla tudi dva duhovnika, oba iz ene družine. Moj stric je bil postajenačelnik na Rakeku, zdaj pa je upokojen. Že od leta 1935 imamo vodovod, spomladi pa bo minilo eno leto,

odkar smo dobili tudi elektriko. Živimo mirno in zadovoljno življenje. Ljudje v Jelovcu so pridni in napredni. Vsi imamo radi svojo domačo vasico. Vsak, kdor pride v našo vas, občuduje njeno lepo lego, prijazne hiše in ljudi ter lepo obdelano polje.

Ivana Gornik, 3. r. v.n.š.

Prisluškovanje življenju

Piše: Ivana Oražem

Lepo je opazovati spremembe in prenavo večnega zaporedja letnih časov, kajti vsak izmed njih nam prinaša svojevrsten čudež in mi vsi smo del njega. Pomlad je tista, ki spet prebudi v nas življenjsko radost, svetlejši misli, moč, da se upiramo raznim boleznim, nova pričakovanja, hvaležnost in ljubezen do vsega, kar nas obdaja. Ko narava sleče svoj zimski plašč, ko veter poboža spočito zemljo in požene po nebu ladjice raznih oblik in velikosti, ko sonce pogreje njena nedrja in jo osveži še lahen dež, pokuka prva cvetlica na plan. Sledi ji mavrično obilje drugih in pomlad je tu. Čez travnike se razliva poživljajoče zelenilo, ki se ob sončnih jutrih blešči od rosnih biserov in v zgodnjem jutru nas prebujajo ptičji spev. Svet postaja prelep.

Mar lahko ostane kdo ravnodušen ob tem čudežu prostranstva? Vsako leto se ponavlja ta zgodba, toda vsakokrat je drugačna. Tako smo različni tudi mi. Mnogo lažje in lepše nam je, če sprejmemo to različnost, čeprav nas kaj moti v ravnanju drugih, saj ne moremo spremeniti drugih, lahko le sebe, prav tako ne moremo spremeniti zakonitosti narave. Nevidna nuja, ki nas je privedla na ta svet, nas sili, da razvozlavamo globino in dejanja svojega življenja na način, ki se nam zdi najbolj pravi. Vsak lahko stori to, in sicer na način, ki je lasten samo njemu. Le tako lahko ujamemo svoj ritem življenja in smo ustvarjalni. Poskušajmo rasti ob danih okoliščinah in se posvečajmo drugim in naravi z dobrim vzgledom v »ljubeznivi samopozabi« ter zapojmo iz srca.

Ljubim

Ljubim nežnost pomladnih barv,
milo božanje sončnih žarkov,
slapove zelenila trav.

Ljubim petje ptičjega zbora,
radoživost potoka,
ki odnaša solze zadnjega snega.

Ljubim igro oblakov z vetrom.
ples metuljev v zraku,
in barvno razkošje cvetlic.

Ljubim skrivnostni šepet gozda,
pesem vetra v vejah,
nagajivost drevesnih senc.

Tiho sedim za oknom srca
in prisluškujem glasovom,
ki naznanjajo tvoj prihod, pomlad.

Občni zbor Mladinskega kluba Sodražica

Piše: Žiga Lovšin, predsednik MKS

Konec marca se nas je zbralo točno toliko, kolikor je stolov v občinski sejni sobi. Potek dogajanja je bil običajen, le krajši in z manj dolgozevenja. Osredotočili smo se na načrte za letošnje leto ter predvsem na privabljanje mlajših generacij v društvo oz. iskanje podmladka. Predsednik nadzornega odbora Ernest Pirnat je podal veliko konstruktivnih predlogov, ki jih bomo poskušali v čim krajšem času izpeljati. Ena izmed dobrih rešitev za pridobivanje novih članov je seveda klubski prostor, za katerega smo se dogovarjali že lani, a se je vse skupaj zavleklo, tako da bomo morali biti še malce potrpežljivi. Prvi korak bomo izpeljali na začetku maja na dnevu treh generacij, kjer bomo predstavljali aktivnosti kluba, tako da nas bodo lahko osnovnošolci bolje spoznali. Vsekakor pa nas lahko za kakršnekoli informacije kontaktirate že zdaj na mladinski.klub@gmail.com

– ne le šolarji, temveč tudi dijaki, študenti in nasploh vsa mladina, ki vas zanima, kaj počnemo v Mladinskem klubu Sodražica. Da ne bom še sam obtožen dolgozevnosti, bom tale sestavek končal le še z naslednjim:

VABLJENI VSI MLADI, KI BI HOTELI V PROSTEM ČASU POČETI KAJ KORISTNEGA! SE VIDIMO!

Pusti sled znova povezal mladino ribniške dekanije

Piše: B. P., foto: Agara Vučemilović

V nedeljo, 12. februarja, se je v Velikih Laščah zgodil koncert duhovno ritmične glasbe Pusti sled 2012. V organizaciji priložnostnega dekanijskega mladinskega odbora se je iz ideje in spominov na istoimenski koncert izpred dveh let razvil čudovit večer duhovno ritmične glasbe z duhovnim in duhovitim povezovalnim programom, ki se ga je nadejala nabito polna dvorana Levstikovega doma.

Ideja o koncertu, ki bi povezal mladino ribniške dekanije, se je rodila v času priprav na dekanijski misijon pred dvema letoma in pripeljala do koncerta Pusti sled v Sodražici. Po spodbudnih odzivih na takratni koncert smo se mladi odločili zadevo ponoviti. V ta namen se je skupinica nadobudnih in mladih župljanov iz raznih koncev dekanije kar nekaj časa srečevala, da je skovala in dorekla vse, kar se pri koncertu takega tipa da doreči. Povabili smo mlade glasbenike iz dekanije in njene bližnje okolice, ki so se radi odzvali povabilu in nastal je Pusti sled 2012.

Ob 18. uri nas je v večer uvedel simpatičen voditeljski par – Rebeka in Alen. Poleg »Hvaljen Jezus« vsem v dvorani sta poseben pozdrav namenila še g. Gregorju Kuneju iz Skupnosti katoliške mladine, prof. Tatjani Devjak, podžupanji občine Velike Lašče, in nekaterim župnikom naše dekanije. Uradno in predvsem zares pa smo skupno druženje začeli z molitvijo, da bi Jezus v nas pustil prave in jasne sledi. Glasbeno je koncert odprla domača skupina Jozue, ki jo sestavljajo tri vokalistke in kitarista. Poleg dveh priredb so za pravo razpoloženje že na začetku koncerta poskrbeli s svojo lastno skladbo Pusti sled.

Za domačini je čarobno vzdušje v dvorani pričarala mojstrica na violinskih citrah, Veronika Zajec iz sosednjega Dobropolja. S svojimi violinskimi citrami in Slomškovo melodijo je dobesedno pobožala občinstvo.

Iz bližnje okolice ribniške dekanije so nas prišli pozdravit prijatelji iz Št. Jurija – mladinski pevski zbor Št. Jurij. Pisana zasedba na odru nikakor ni mogla skriti dobrega vzdušja, ki veje med pevci in

instrumentalisti. Vrh vsega pa je zbor tudi lep primer medgeneracijskega sožitja, kar je dvorana občutila kot val veselja, ki je vel še posebno iz njihove zadnje pesmi To je dan.

Na tem mestu bi bilo krivično, če ne bi še enkrat omenili voditeljskega para, ki je s svojimi humorističnimi vložki o animatorjih, z imitacijo ter nekaj prijetne politične satire skozi celotno prireditev še dodatno ogreval ozračje.

Na odru so se predstavili tudi mladi iz Ribnice. Združeni pod imenom Mladinska glasbena skupina I. K. S. (in Kristus sredi) so mladi – zbor in instrumentalisti – pokazali svoje talente. S pesmijo skupine Gloria, Ritem srca, ki je kot nalašč za taka srečanja, pa so še posebno dopadljivo zaključili svoj nastop.

Nakoncu se je predstavila še skupina Spiritus iz Roba. Bend, ki je nastal za potrebe župnijskega oratorija in se do danes razvil v pristrčno

glasbeno skupino, ki ne prepeva več samo v domači župniji, je ritmično zaključil koncert z Alelujo, ki lahko najboljše opiše doživetje tistega večera.

S pesmijo Dan ljubezni, ki smo jo zapeli vsi nastopajoči, smo se spomnili na prihajajoče valentinovo. Da pa koncert ne bi ostal ujet le v trenutek in prostor, ki si ga je takrat lastil, smo mu dali tako vsebino, ki naj še mnoge dni daje duhovne sadove in tudi prek novih in obnovljenih prijateljskih vezi pušča dobro sled.

Iskrena hvala občini Velike Lašče, društvu SKAM in vsem dekanijskim župnijam za finančno pomoč pri izvedbi projekta. Za medijsko podporo se zahvaljujemo Studiu Utrip d. o. o., lokalnim časopisom, Radiu Ognjišče, Radiu Univox, Radiu 1 Urban in Radiu Zeleni val.

Z združenimi glasovi so vsi nastopajoči zapeli Dan ljubezni v pričakovanju valentinovega.

Seks, droge in rokenrol – Dajte nam kruha in iger

Piše: Alenka Zajc Češarek

Skoraj ga ni Sodražana, ki ga ne bi pretresla tragična smrt mladeniča Uroša. Neverjetno, kaj lahko vse človek opazi, ko se takole giblje po »mestu«. Ob poslavljanju od tega mladega bitja sem prišla do spoznanja, kako je vsako življenje dragoceno in kako prekleto drži, da nismo na svetu zato, da sodimo, kaj je prav in kaj narobe, in kako nepredvidljiva so pota Gospodova. Vsak ima svojo zgodbo, ki jo je potrebno pogledati z distanco in z vsem spoštovanjem, ki ga premoremo do sočloveka. Kot skupnost smo, če hočete ali ne, odgovorni za svoja dejanja do sočloveka, soodgovorni z vzgledi in ravnanji. Najlažje si je zatiskati oči in brezbrizno polemizirati kar povprek, brez kakršnekoli podlage in vpogleda v globino. Vsak naj pomete pred svojim pragom, pa bomo dobili nagrado za najbolj urejen kraj. Kaj ne bi bilo lepo? Me pa ta nestrpnost čedalje bolj jezi, tako da včasih kar puham ...

S ponosom lahko povem, da sem mama dveh prekrasnih bitij. S strani »skupnosti« smo bili deležni marsikatero manipulacije (Skupnost v narekovajih zato: če si drugačen

kot mi – nisi naš, če razmišljaš drugače kot mi – nisi naš, če ti gre dobro v življenju – nisi naš, ker življenje je trdo in polno odrekanj in žrtvovanja. Je res tako?). Je res potrebno prizadejati toliko gorja sočloveku, pridobiti odvezo in nadaljevati po starem? Spovejmo se raje samim sebi, višji Kristusovi zavesti, spovejmo se sočloveku, ki živi preprosto vsakdanje življenje, prijatelju, spovejmo se naravi ... vse to je BOG. Za svoja dejanja je vsak odgovoren sam po svoji vesti, vest pa je tista, ki ji ne moremo ubežati. Vsi delamo napake. Je pa razlika, ali se iz njih kaj naučimo in gremo naprej ali pa ponavljamo vedno isti »štos« kot lajna in mencamo na mestu.

Je res, da sem boljši človek, če sem katolik, musliman, žid, hinduist ali pripadnik kakršnekoli druge religije? Ni res, za božjo voljo, začnimo razmišljati s svojo glavo. Saj razumem, »tako so nas vzgajali«, »tako smo navajeni«. Ja, res so nas tako vzgajali, res smo tako navajeni, vendar svet gre naprej in mi z njim. Drugače bi bilo najbolje, da ostanemo na stopnji jamskega človeka, ki ga zanima samo boj za preživetje,

za hrano, denar, moč in oblast. Kje so tukaj čustva, sočutje, hvaležnost za bivanje, zdravje, ustvarjanje, samorealizacijo ... svobodo bivanja?

Razumem in ne obsojam, vendar se s tem načinom pač ne strinjam in grem po svoji poti, ki jo raziskujem vsak dan znova. Ni me strah preprek, le-te so zame izziv, da se nekaj novega naučim, spoznam in razumem. Ni me strah moje temne plati, ki je enako pomembna kot moja svetla plat. Ni me strah nekomu reči »Rada te imam« tako na glas, da sliši celo vesolje, ni me strah reči »Ne zmorem, pomagaj« in ni me strah na glas povedati, da sem svoji mami in očetu izredno hvaležna za življenje, ki sta mi ga omogočila, in ni me strah na glas povedati »Ponosna sem na svoje prednike«. Ker vem, da so bili sposobni preživeti kljub vsej grenkobi in pomanjkanju in da so bili v duhu izredno bogati. In ne nazadnje, ni me SRAM za nič, ker z vsem svojim bitjem stojim za svojimi dejanji.

P.S. Uroš, počivaj v miru, naj se ti tam, kjer si, izpolnijo sanje.

Ali je Zdravstveni dom Ribnica predrag?

Piše: Peter Rus, direktor

Z letom 2011 se je izteklo peto leto zapored, ko ZD Ribnica beleži preseganje odhodkov nad prihodki. Res je, da je izgubo za preteklo leto prikazalo kar 40 % zdravstvenih domov v Sloveniji in da zaostrene razmere v gospodarstvu slej ko prej pustijo pečat tudi v javnem sektorju, še posebej na zdravstvu. Še posebej zato, ker se državni proračun v primeru nedelovanja ostalega javnega sektorja lahko zadolži, zdravstveni zavarovalnici pa je to zakonsko prepovedano. V kriznih časih ljudje doživljajo stiske pogosteje, globlje, plačnik zdravstvenih storitev pa povečanje programa rešuje tako, da znižuje ceno za opravljeno delo.

Po več kot dveh desetletjih vodenja Zdravstvenega doma Ribnica želim podati svoj pogled na organizacijo zdravstvenega varstva, na nastale razmere in možnosti za nadaljnji obstoj in razvoj.

Zdravstveni dom Ribnica in pripadajoče tri zdravstvene postaje v Sodražici, Velikih Laščah in Loškem Potoku zagotavljajo približno 17.400 prebivalcem štirih občin v skladu z zakonom in statutom zdravstveno varstvo na primarnem nivoju. Kazalci zdravja ne odstopajo od slovenskega povprečja ne pri obolevnosti ne pri smrtnosti, nekoliko je večja rodnost. Upošteva demografske razmere in organiziranost zdravstvene službe ocenjujemo, da v danih možnostih zdravstvo izpolnjuje svoje poslanstvo. Tekoče analize zdravstvene zavarovalnice kažejo, da ribniški zdravniki v povprečju predpisujejo nekoliko več zdravil na recept, enako

je nad povprečjem ljubljanske regije tudi bolniški stalež. Pomembno je odstopanje v številu obiskov pri osebem zdravniku, pri reševalnih prevozihih.

Kateri so razlogi za finančno neučinkovitost

Zdravstvena zavarovalnica zdravstvenim zavodom plačuje storitve na podlagi letnih pogodb. Partnerji za dogovarjanje vsako leto določijo obseg in ceno programa v dogovoru, ki ga nato izvajajo izvajalci v pogodbenih deležih. V celoti opravljene storitve zagotavljajo dogovorjena sredstva, preseganje ni plačano, nedoseganje pa pomeni manjše plačilo. Ustavno določilo neprofitnosti za zdravstvo torej pomeni poslovanje v bližini »ničle« za v celoti izpolnjene obveznosti. Za ribniški dom velja, da je v zadnjih letih zaradi preseganja enih in nedoseganja drugih storitev izgubljal letno okoli 110.000 EUR. Programov nismo opravili, ker ni bilo nosilcev (odhodi, upokojitve, bolezni, porodniški dopusti) ali pa so zdravstvene storitve zagotavljali pogodbeno dražji izvajalci. Preseganja na drugi strani kažejo na nezmožnost izvajalcev, da omejijo število pregledov, prevozov in laboratorijskih storitev. Omenjeno dejstvo seveda velja tudi za ostale zdravstvene domove. Obstajajo pa razlike kot dediščina preteklosti, ko posameznim

zavodom določeno dejavnost financira ZZZS izven veljavnega standarda. Še zlasti je to opazno, ko gre za dejavnosti, ki se plačujejo v pavšalu, kot na primer nujna medicinska pomoč. Standardizacija sicer obstaja, volje za dosledno izvajanje pa žal ni dovolj.

Še ena pomembna razlika med zdravstvenimi domovi

Lastnik zdravstvenega zavoda je ustanovitelj, torej občina. Ta sicer iz državnega proračuna dobiva za zdravstvo namenska sredstva le za zdravstveno zavarovanje nezaposlenih in mrliško pregledno službo, a zaključni računi številnih zdravstvenih domov kažejo povsem drugačno podobo. Občine ustanoviteljice namenjajo za delovanje zdravstvene dejavnosti sredstva, ki povečujejo prihodkovno stran in uspešno nevtralizirajo izpad prihodka s strani ZZZS. V ribniškem primeru so bila v zdravstvo v zadnjih letih vložena znatna sredstva, a žal kot donacije, ki ne povečujejo prihodka.

Kako naprej?

Zdravstveni dom je bil za primarno zdravstvo izum 20. stoletja. Danes ga ne potrebujemo nič manj, le dodajamo mu nove vsebine. Številni, ki krojijo zdravstvene sisteme v razvitem svetu, obiskujejo Slovenijo in spoznavajo učinkovit sistem, ki je sposoben dokončno oskrbeti preko 85 % vseh zdravstvenih motenj prebivalcev. Občani so z njim zadovoljni, saj javno mnenje na prvo mesto

uvršča prav osebnega zdravnika. Povedano velja tudi za ribniško zdravstvo. Zdravstveni dom Ribnica ima večdesetletno tradicijo, ima kadrovske, prostorske in organizacijske možnosti za obstoj in razvoj.

Vodenje zdravstvenega zavoda je zahtevna naloga. Kot direktor, predvsem pa zdravnik, sem na prvo mesto vedno postavljaj delovanje zdravstvene dejavnosti tudi za ceno finančne neučinkovitosti. Seveda je potrebno doseči oboje – ohraniti sedanjo stopnjo dostopnosti ob poslovanju brez izgube. Manevrskega prostora pa je žal malo. Zavod potrebuje povečanje prihodkovne strani in zmanjšanje stroškov. Ob administrativni prepovedi širitev novih programov s strani plačnika ostaja samoplačništvo, ki pa ga pogojuje kupna moč občanov. V celotnem prihodku zavod namenja kar 70 % prejetih sredstev stroškom dela. Zmanjšanje plač je ob priznanem številu zaposlenih možno le z odpovedjo kolektivnih pogodb na ravni države. Pričakovanje prihranka zgolj na stroških storitev ni dovolj. Zdravniki so zavezani strokovnim smernicam za zdravljenje, bolniki pričakujejo učinkovito obravnavo in ugoden izid. V danih okoliščinah je 20% zmanjšanje stroška storitev za poslovanje brez izgube nerealno. Uravnotežen finančni načrt je uresničljiv le ob dodatnih sredstvih.

Prepričan sem, da 40 % zdravstvenih domov z izgubo v letu 2011 zahteva poglobljen pristop. Dolgoročno rešitev vidim v prevzemu vloge ustanovitelja zdravstvenega doma s strani Ministrstva za zdravje. Le tako bodo namreč mogoče primerjava in enake možnosti za vse domove. V nasprotnem primeru bo zaradi razlik med lastniki občinami ustanoviteljicami do zdravstvenih domov ogrožena dostopnost do zdravstvenih storitev.

*Šel bi tja, kjer naše bukve
košate stojijo,
tja čez samotne gozdne jase,
tja čez poletne gorniške trate,
kadar po svežem senu zadišijo.
Tam bi med bujno zelenje sedel,
vse žalostne misli bi izpregel,
za slovo bi jim rad rekel – adijo!*

Zahvala

Ob smrti moža, očeta, tasta, starega ata, svaka in strica

PETRA GORNIKA

iz Kržetov (Gora)
(1934–2012)

se zahvaljujemo vsem za vso pomoč, izrečene besede sožalja, udeležbo na pogrebu, podarjeno cvetje in sveče ter darovane maše. Še posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju splošne ambulante Loški Potok, dr. Petru Rusu, sestrama Miri in Jerneji za vso pomoč v času zdravljenja, kakor tudi na njegov zadnji dan med nami. Zahvala gre tudi našemu domačemu župniku g. Dobrovoljcu za molitev in opravljen pogrebni obred. Hvala tudi Lovski družini Sodražica, saj je bil njen dolgoletni član, za sodelovanje pri pogrebnih slovesnostih in izrečene besede slovesa ter delavcem Komunalnega podjetja Ribnica.

Vsi njegovi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih ti živiš.*

Zahvala

V 80. letu nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

JANEZ VESEL

(29. 5. 1932–8. 3. 2012)
iz Sodražice.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem in gasilcem, ki ste se poklonili njegovemu spominu in ga pospremili na zadnji poti. Hvala za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Hvala gospodu župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani v času njegove težke bolezni. Še posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Zdravstvene postaje Sodražica in Zdravstvenega doma Ribnica za nesebično pomoč pri zdravljenju.

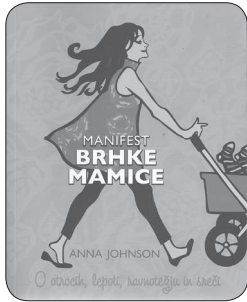
Žalujoči vsi njegovi

Stvarno, duhovno, poučno, zabavno

Piše: Nastja Hafnar, Knjižnica Miklova hiša

V tokratnih novičkah bomo pogled ponovno usmerili na police s stvarno literaturo, na katerih se je ta mesec znašlo kar nekaj zanimivih naslovov.

MANIFEST BRHKE MAMICE: O OTROCIH, LEPOTI, RAVNOTEŽJU IN SREČI

Anna Johnson

Duhoviti priročnik o vzgoji nam na sproščen način svetuje o zadnjih trenutkih nosečnosti, tednih po porodu ter splošnih tegobah mladih mamic. V treh delih (Boginja v pričakovanju,

Stilsko preživetje od leta 0, Malčki, tiare in vsakodnevne pregrehe) nam v poglavjih, kot so Jutranja slabost v visokih petah, Običajne modne napake mamic ter Palačinke za večerjo in leteče rozine natrosi kopico uporabnih nasvetov. Od tega kaj jesti med nosečnostjo, kako za malo denarja opremiti otroško sobo, pa do tega, kako preživeti prvih šest tednov po porodu. V po lastni izkušnji napisanemu priročniku želi avtorica v mladih mamicah oživiti brhkost, to je »veselje, navihanost, neustrašnost in občutek čutne živosti«.

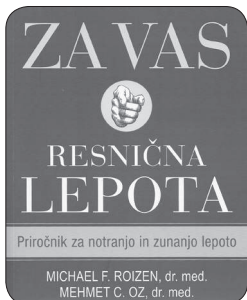

PRVA LETA: ZAKAJ SO POMEMBNA

Milivoj Jovančević in sodelavci

Vzgojni vodnik je rezultat sodelovanja strokovnjakov s področja psihologije, pediatrije, razvoja in prehranjevanja. Zajema obdobje takoj po rojstvu otroka, ko se mati uči komunikacije z otrokom, nego in prehrano dojenčka. Veliko prostora je posvečeno tudi nasvetom o motnjah in boleznih pri malčkih. Priročnik je izšel z namenom ozavestiti

starše o pomembnosti prvih let v otrokovem življenju. Po besedah soavtorja Milivoja Jovančevića iz uvoda skuša besedilo spodbuditi starše k spremembi načina življenja, stran od medijev in materialnih dobrin ter k ponovni uveljavitvi čustvenih in duhovnih vrednot.

ZA VAS: RESNIČNA LEPOTA

Michael F. Roizen, dr. med.

Mehmet C. Oz, dr. med.

Psihološki priročnik nam v uvodu napoveduje, da bo govora o pristni lepoti v človeku. Ta se po mnenju avtorjev izraža skozi lep videz, dobro počutje in polno življenje – besedilo je tako

razdeljeno na tri dele, ki se posamično ukvarjajo s temi področji. Začne se z inovativnim Q-ZA VAS testom, s katerim si lahko »izmerite notranjo in zunanjo lepoto«. Po tem, ko ugotovite svoje stanje, lahko v nadaljnjih poglavjih svojo podobo izboljšate s

pomočjo množice nasvetov, iz katerih je priročnik sestavljen. Prvi del o zunanji lepoti v resnici govori o tem, kako se rešiti manjših zdravstvenih nevednosti od težav z izpadanjem las, glivic na stopalih do bolečega hrbta. V drugem delu je govora o naravnem večanju energije, boju z depresijo in bolečino. Tretji del nas na kratko pouči o sreči, ki naj bi jo med drugim sestavljali pozitivnost, empatija in avtentičnost. Priročnik je napisan dovolj poljudno, čutiti pa je strokovno poznavanje tematike, kar daje besedilu globino.

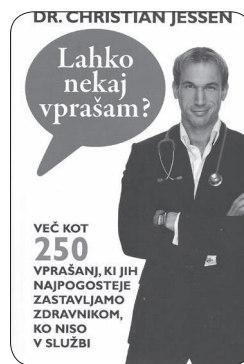

ENO Z VSEM ŽIVLJENJEM

Eckhart Tolle

Avtor te bolj duhovno usmerjene knjige je uveljavljen pisec psiholoških priročnikov: njegovi sta tudi uspešnici ZDAJ! Resnično tvoj je samo ta trenutek in Nova zemlja. Eno z vsem življenjem je nekakšno dopolnilo in nadaljevanje Nove zemlje. Besedilo je sestavljeno tako, da nas na vsaki strani čaka duhovna

misel, namenjena spodbujanju našega notranjega prepoznanja in odziva. V desetih tematskih poglavjih avtor med drugim razmišlja o moči sedanjega trenutka, »zdaj je vse, kar obstaja«, prebujenju, biti in egu ter drugih bistvenih pojmov. Knjiga ni namenjena razumskemu linearnemu branju, temveč duhovni kontemplaciji posameznih misli. Prek nje se po Tollejevem mnenju razodeva resnica, ki je »brezčasna dimenzija zavesti, zato se ne more razkriti v analitičnem mišljenju in pojmovnem razumevanju«.

LAHKO NEKAJ VPRAŠAM?

Dr. Christian Jessen

Zadnja novost, ki jo bomo na tem mestu orisali, je medicinski priročnik. Razrešuje naša najpogostejša zdravstvena vprašanja zdravnikom, ko niso v službi, to pa počne na poljuden in zabaven način. Avtor je po lastnih besedah z njim želel olajšati delo zdravnikom pa tudi potencialnim pacientom, saj je marsikatero vprašanje lahko malce neprijetno ali pa, iskreno povedano, celo nenavadno. V tematsko zastavljenih poglavjih obravnava vprašanja o koži, prebavilih, zdravljenih, spolnosti ipd. Tako lahko v priročniku najdete kratke odgovore na vprašanja, kot so, ali res uporabljamo samo desetino možganov, ali je botoks varen, ali določena živila preprečujejo raka ipd. Pred nami je torej uporaben priročnik o najrazličnejših zdravstvenih težavah, za resnejše probleme pa se seveda raje posvetujte z osebnim zdravnikom.

GLASILO SUHOROBAR SEDAJ TUDI NA SPLETU
Najdete ga na
www.sodrazica.si / Občina Sodražica / Glasilo Suhorobar
Poleg aktualnega lahko polistate tudi po preteklih izdajah.
Vabljeni k ogledu!

**Ograje
po meri**

- ▶ vse vrste balkonskih, stopniških, zunanjih in drugih ograj
- ▶ ograje izdelane iz inoxa, lesa, pocinkanega železa oz. kombinacije različnih materialov
- ▶ manjši nadstreški ter ostali kovinski izdelki

MATJAŽ ARKO s.p.
Opekarska c. 14, 1310 Ribnica
mobi: 031 622 158
tel.: 01 8373 086, fax: 01 8373 087
e-pošta: info@ograje-arko.si

www.ograje-arko.si

VRTNARIJA PLOSOVO

Plosovo 2
1315 Velike Lašče

GSM: 041 753 031
e-pošta: danica.rojc@siol.net

Delovni čas:

od ponedeljka do sobote (tudi na praznične dni)
od 8. do 19. ure,

v nedeljo
od 8. do 13. ure.

Vljudno vabljeni!

S T R U K T U R A

nova pisarna v Sodražici

na Trgu 25.maja 10, v 1.nadstropju, vsak petek med 12. in 17. uro

Bistvo dobrega načrtovanja je doseči ravnotežje med realnostjo in željami. Dvajsetletne bogate izkušnje v odzivanju na zahteve obeh strani - posameznika in prostora. Kakovost gradimo s celovitimi storitvami. Obiščite nas in skupaj bomo poiskali najboljšo rešitev.

- parcelacije, vpisi v kataster...
- projekti za novogradnje, legalizacije
- arhitekturne in krajinske ureditve

STRUKTURA d.o.o., Mirna Peč, PE Škofljica, Šmarska cesta 13, T: 051 390 943, 01 36 631 70, prodaja@struktura.si